

भारतीय न्याय संहिता – 2023 व भारतीय दंड संहिता 186 यांचा तुलनात्मक तक्ता

भारतीय न्याय संहिता - 2023		भारतीय दंड संहिता - 1860	
प्रकरण एक - प्रारंभिक		प्रकरण एक – प्रस्तावना	
कलम	शिर्षक	कलम	शिर्षक
1	संक्षिप्त नाव, प्रारंभ व प्रयुक्ती	1	कायद्याचे नाव आणि व्याप्ती
1(3)	संक्षिप्त नाव, प्रारंभ व प्रयुक्ती	2	भारतात केलेल्या अपराधाकरिता शिक्षा.
1(4)	संक्षिप्त नाव, प्रारंभ व प्रयुक्ती	3	भारताबाहेर केलेले अपराध
1(5)	संक्षिप्त नाव, प्रारंभ व प्रयुक्ती	4	परकीय क्षेत्रातील गुन्ह्यास दंड संहिता लागू असणे
1(6)	संक्षिप्त नाव, प्रारंभ व प्रयुक्ती	5	ठरावीक कायद्यांवर या संहितेचा परिणाम होणार नाही
प्रकरण एक - व्याख्या		प्रकरण दोन – सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	
2(1)	"कृती"	33	अकृती
2(2)	"प्राणी"	47	प्राणी
2(3)	"बालक"	--	--
2(4)	"नकलीकरण"	28	नकलीकरण
2(5)	"न्यायालय"	20	न्यायालय
2(6)	"मृत्यु"	46	मृत्यू
2(7)	"अप्रामाणिकपणाने"	24	अप्रामाणिकपणे
2(8)	"दस्तऐवज"	29	दस्तऐवज
2(9)	"कपटीपणाने"	25	कपटीपणाने
2(10)	"लिंग"	8	लिंग
2(11)	"सद्भाव"	52	सद्भाव
2(12)	"सरकार"	14	शासन
2(13)	"आसरा देणे"	52-अ	आसरा देणे
2(14)	"क्षती"	44	क्षती नुकसान
2(15)	"अवैध", "वैध रीतीने करण्यास बांधील"	43	अवैध
2(16)	"न्यायाधीश"	19	न्यायाधीश
2(17)	"जीवित"	45	जीवित
2(18)	"स्थानिक कायदा"	42	स्थानिक कायदा

2(19)	"पुरुष"	10	"पुरुष". "स्त्री"
2(20)	"महिना" आणि "वर्ष"	49	वर्ष, महिना
2(21)	"जंगम मालमत्ता "	22	जंगम मालमत्ता
2(22)	"वचन"	9	वचन
2(23)	"शपथ"	51	शपथ
2(24)	"अपराध"	40	अपराध
2(25)	"वगळणे"	--	--
2(26)	"व्यक्ती"	11	"व्यक्ती" "इसम"
2(27)	"जनता"	12	जनता (लोक)
2(28)	"लोकसेवक"	21	लोकसेवक
2(29)	"विश्वास ठेवण्याचे कारण "	26	समजण्यास कारण
2(30)	"विशेष कायदा"	41	विशेष कायदा
2(31)	"मूल्यवान रोखा"	30	मौल्यवान रोखा
2(32)	"जलयान"	48	जलयान
2(33)	"इच्छापूर्वक "	39	इच्छापूर्वक
2(34)	"मृत्युपत्र"	31	मृत्युपत्र
2(35)	"स्त्री"	10	"पुरुष". "स्त्री"
2(36)	"गैर लाभ"	23	गैरलाभ परिच्छेद - 1
2(37)	"गैर हानी"	23	गैरहानी परिच्छेद - 2
2(38)	"गैरपणे लाभ मिळविणे", "गैरपणे हानी सोसणे"	23	गैरपणे लाभ मिळविणे परिच्छेद - 3 गैरपणे हानी सोसणे परिच्छेद - 4
2(39)	माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम, २००० शब्द व शब्दप्रयोग	29 (अ)	वीजकीय (इलेक्ट्रॉनिक) दस्तऐवज
3(1)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	6	संहितेमधील व्याख्या अपवाद लक्षात घेऊन वाचणे
3(2)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	--	--
3(3)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	27	पत्नीच्या, कारकूनाच्या किंवा चाकराच्या ताब्यातील मालमत्ता
3(4)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	32	कृतीचा निर्देश करणाऱ्या शब्दांमध्ये अवैध अकृतीचा समावेश आहे.

3(5)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	34	समान उद्देश साध्य करण्याकरिता दोन किंवा अधिक व्यक्तींनी केलेल्या कृती
3(6)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	35	जेव्हा अशी कृती गुन्हेगारी जाणिवेने केली जाते तेव्हा
3(7)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	36	अंशतः कृतीद्वारे आणि अंशतः अकृतीद्वारे घडवून आणलेला परिणाम
3(8)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	37	अपराधाला घटकभूत असलेल्या निरनिराळ्या कृतीपैकी एक कृती करून सहकार्य
3(9)	सर्वसाधारण स्पष्टीकरणे	38	गुन्हेगारी कृतीत संबंधित व्यक्ती निरनिराळ्या अपराधांबद्दल दोषी असू शकतील
प्रकरण दोन – शिक्षाविषयी		प्रकरण तीन – शिक्षाविषयी	
4	शिक्षा	53	शिक्षा
--	--	53-अ	काळे पाणी या निर्देशाचा अर्थ लावणे
5	शिक्षा परिवर्तित करून सौम्य करणे स्पष्टीकरण	55-अ	योग्य ते शासन-समुचित शासन
5ख	शिक्षा परिवर्तित करून सौम्य	54	मृत्यूची शिक्षा सौम्य करणे
5ख	शिक्षा परिवर्तित करून सौम्य	55	आजीवन कारावासाची शिक्षा परिवर्तित करून सौम्य करणे
6	शिक्षेच्या मुदतीचे अंश	57	शिक्षेच्या मुदतीचे अंश
7	शिक्षा (कारावासाच्या विवक्षित प्रकरणांमध्ये) संपूर्णतः किंवा अंशतः सश्रम किंवा साधी असू शकेल	60	शिक्षा (कारावासाच्या विवक्षित प्रकरणांमध्ये) संपूर्णतः किंवा अंशतः सश्रम किंवा साधी
8(1)	द्रव्यदंडाची रक्कम, द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल दायित्व	63	द्रव्यदंडाची रक्कम
8(2)	द्रव्यदंडाची रक्कम, द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल दायित्व	64	द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल कारावासाची शिक्षा
8(3)	द्रव्यदंडाची रक्कम, द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल दायित्व	65	द्रव्यदंड न भरल्यास कारावासाची मर्यादा
8(4)	द्रव्यदंडाची रक्कम, द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल दायित्व	66	द्रव्यदंड न भरल्यास कोणत्या वर्णनाची कारावास शिक्षा
8(5)	द्रव्यदंडाची रक्कम, द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल दायित्व	67	अपराध फक्त द्रव्यदंडास पात्र असेल तेव्हा द्रव्यदंड भरला नाही, तर कारावास
8(6)	द्रव्यदंडाची रक्कम, द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल दायित्व	68	द्रव्यदंड भरताच कारावास समाप्त होणे

8(6)	द्रव्यदंडाची रक्कम, द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल दायित्व	69	द्रव्यदंडाचा प्रमाणशीर हिस्सा भरल्यास कारावासाची समाप्ती
8(7)	द्रव्यदंडाची रक्कम, द्रव्यदंड न भरण्याबद्दल दायित्व	70	सहा वर्षांच्या आत किंवा कारगृहात असतांना दंडवसुली मृत्युमुळे मालमत्ता मुक्त होत नाही
9	अनेक अपराध मिळून बनलेल्या अपराधाबद्दलच्या शिक्षेची मर्यादा	71	अनेक अपराध मिळून बनलेल्या अपराधाबद्दलच्या शिक्षेची मर्यादा
10	अनेक अपराधांपैकी एकाबद्दल दोषी असेलेली व्यक्ती त्यापैकी कोणत्या अपराधाबद्दल दोषी आहे. ते शंकास्पद असल्याचे न्यायनिर्णयात नमुद केलेले असेल तेव्हा त्या व्यक्तीला शिक्षा	72	अनेक अपराधांपैकी एकाबद्दल दोषी — शंकास्पद शिक्षा
11	एकांत बंदिवास	73	एकांत बंदिवास
12	एकांत बंदिवास मुदत	74	एकांत बंदिवास मुदत
13	पुर्वी दोषसिध्दी झाली असता विक्षीत अपराधांबद्दल वाढीव शिक्षा	75	प्रकरण 12 किंवा 17 याखाली पुर्वी दोषसिध्द झाली असता, त्याखालील विवक्षीत अपराधांबद्दल वाढीव शिक्षा
14	कायद्याने बांधील असलेल्या अथवा तथ्याविषयक चुकभुलीमुळे स्वताला कायद्याने बांधील समजणाऱ्या व्यक्तीने केलेली कृती	76	कायद्याने बांधलेला; परंतु चुकभुलीमुळे केलेले कृत्य
15	न्यायीकतः कार्य करत असतांना न्यायाधीशाची कृती	77	न्यायीकतः कार्य करत असतांना न्यायाधीशाची कृती
16	न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयाला किंवा आदेशाला अनुसरून केलेली कृती	78	न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयाला धरून केलेली कृती
17	कायद्याने समर्थन मिळालेल्या किंवा तसे स्वतःला समर्थन आहे असे तथ्य विषयक चुकभुलीमुळे समणाऱ्या व्यक्तीने केलेली कृती	79	कायद्याने समर्थन आहे; परंतु वस्तुस्थितीच्या चुकभुलीमुळे केलेले कृत्य
18	कायदेशिर कृती करतांना अपघात	80	कायदेशिर कृती करतांना अपघात
19	अपहानी करण्याचा संभव असलेली, पण गुन्हेगारी उद्देशाशिवाय, आणि अन्य अपहानी होऊ नये म्हणून केलेली कृती		अपहानी करण्याचा संभव असलेली, पण गुन्हेगारी उद्देशा नसतांना अन्य अपहानी होऊ नये म्हणून केलेली कृती
20	सात वर्ष वयाखालील एखाद्या बालकाची कृती	82	सात वर्ष वयाखालील एखाद्या बालकाची कृती

21	सात वर्षावरील व बारा वर्षाखालील अपरिपक्व समजशक्ती असलेल्या एखाद्या आलकाची कृती	83	सात वर्षावरील व बारा वर्षाखालील अपरिपक्व समजशक्ती असलेल्या एखाद्या आलकाची कृती
22	मनोविकल व्यक्तीची कृती	84	मनोविकल व्यक्तीची कृती
23	स्वताच्या इच्छेविरुद्ध नश चढविण्यात आल्यामुळे निर्णयबुद्धी चालवण्यास असमर्थ झालेल्या व्यक्तीची कृती	85	स्वताच्या इच्छेविरुद्ध नश चढविण्यात आल्यामुळे निर्णयबुद्धी चालवण्यास असमर्थ झालेल्या व्यक्तीची कृती
24	ज्यामध्ये विशिष्ट उद्देश किंवा जाणीव आवश्यक असते असा अपराध नशा चढलेल्या व्यक्तीने केला असता	86	ज्यामध्ये विशिष्ट उद्देश किंवा जाणीव आवश्यक असते असा अपराध नशा चढलेल्या व्यक्तीने केल्यास
25	जिच्यामुळे मृत्यु किंवा जबर दुखापत घडून यावी असा उद्देश नाही किंवा तसा संभव असल्याची जाणीव नाही अशी संमतीने केलेली कृती	87	जिच्यामुळे मृत्यु किंवा जबर दुखापत घडून यावी असा उद्देश नसतो - संभव नसतो अशी संमतीने केलेली कृती
26	मृत्यु घडवून आणण्याच्या उद्देश नसतांना व्यक्तीच्या हितासाठी तिच्या संमतीने सद्भावपूर्वक केलेली कृती	88	व्यक्तीच्या हितासाठी तिच्या संमतीने सद्भावपूर्वक केलेली कृती मात्र मृत्यु घडवून आणण्याच्या उद्देश नसतांना केलेली कृती
27	बालकाच्या किंवा मनोविकल व्यक्तीच्या हितासाठी पालकाने अगर पालकाच्या संमतीने सद्भावपूर्वक केलेली कृती	89	बालकाच्या किंवा भ्रमिष्ट व्यक्तीच्या हितासाठी पालकाने अगर पालकाच्या संमतीने सद्भावपूर्वक केलेली कृती
28	भयापोटी किंवा गैरसमजापोटी संमती दिली असल्याची जाणीव असणे	90	भयापोटी किंवा गैरसमजापोटी संमती दिली असल्याची जाणीव असणे
29	ज्या कृती त्यांच्यामुळे होणाऱ्या अपायाच्या निरपेक्षतेने अपराध आहेत त्या वगळणे	91	अपाय होणारे स्वतंत्र गुन्हे हे अपवाद होत.
30	सद्भावपूर्वक एखाद्या व्यक्तीच्या हितासाठी संमतीशिवाय केलेली कृती	92	सद्भावपूर्वक एखाद्या व्यक्तीच्या हितासाठी संमतीशिवाय केलेली कृती
31	सद्भावपूर्वक केलेले निवेदन	93	सद्भावपूर्वक केलेले निवेदन
32	धमक्यांद्वारे जी कृती करण्याची सक्ती व्यक्तीवर होते ती कृती	94	धमक्यांद्वारे जी कृती करण्याची सक्ती व्यक्तीवर होते ती कृती
33	अल्पसा उपाय करणारी कृती	95	अल्पसा उपाय करणारी कृती
खाजगीरित्या बचाव करण्याच्या हक्कविषयी			
34	खाजगीरित्या बचाव करण्याच्या ओघात केलेल्या गोष्टी	96	खाजगीरित्या बचाव करण्याच्या ओघात केलेल्या गोष्टी
35	शरीराचा मालमत्तेचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क	97	शरीराचा मालमत्तेचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क

36	मनोविकल व्यक्तीच्या कृतीपासुन खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क	98	मनोविकल इत्याती इसमांच्या कृतीपासुन खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क
37	ज्यांच्यापासुन खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क नाही त्या कृती	99	ज्यांच्यापासुन खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क नाही त्या कृती
38	शरीराचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क हा मृत्यु घडवुन आणण्याइतपत केव्हा व्यापक असतो	100	शरीराचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क हा मृत्यु घडवुन आणण्याइतपत केव्हा व्यापक असतो
39	असा हक्क मृत्युखेरीज अन्य अपाय करण्याइतपत केव्हा व्यापक असतो	101	मृत्युखेरीज अन्य अपाय करण्याइतपत सदचा अधिकार केव्हा व्यापक असतो
40	शरीराचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क सुरु होणे व चालु राहणे	102	शरीराचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क सुरु होणे व चालु राहणे
41	मालमत्तेचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क हा मृत्यु घडवून आणण्या इतपत केव्हा व्यापक असतो	103	मालमत्तेचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क हा मृत्यु घडवून आणण्या इतपत केव्हा व्यापक असतो
42	असा हक्क मृत्युखेरीज अन्य अपाय करण्याइतपत केव्हा व्यापक असतो	104	असा हक्क मृत्युखेरीज अन्य अपाय करण्याइतपत केव्हा व्यापक असतो
43	मालमत्तेचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क सुरु होणे व चालु राहणे	105	मालमत्तेचा खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क सुरु होणे व चालु राहणे
44	निर्दोष व्यक्तीला अपाय होण्याचा धोका असेल तेव्हा प्राणघातक हमल्यापासुन खाजगीरित्या बचाव करण्याचा हक्क	106	प्राणघातक हल्ला होत असतांना निरपराधी माणासाला अपाय होण्याचा धोका पत्करुन आत्मसंरक्षणाचा अधिकार
प्रकरण चार — अपप्रेरणा, फोजदारी कट, प्रयत्न यांविषयी अपप्रेरणाविषयी		प्रकरण पाच — अपप्रेरणाविषयी (भा.दं.सं.)	
45	एखाद्या गोष्टीची अपप्रेरणा	107	एकाद्या कृतीची चिथावणी (अपप्रेरणा)
46	अपप्रेरक	108	चिथावणी देणारा अपप्रेरक
47	भारताबाहेरील अपराधांचे भारतात अपप्रेरण	108-अ	भारताबाहेरील अपराधांचे भारतामध्ये चिथावणी देणे
48	भारतामधील अपराधाचे भारताबाहेरील अपप्रेरण	--	--
49	अपप्रेरणामुळे परिणामतः अपप्रेरित कृती घडली असुन त्या अपप्रेरणाकरता शिक्षची कोणतीही स्पष्ट तरतुद केलेली नसल्यास त्याबद्दल शिक्षा	109	चिथावणी दिल्यानंतर प्रत्यक्षात जर अपराध केला असेल आणि स्वतंत्र शिक्षेची तरतुद नसेल तर शिक्षा कशी द्यायची

50	अपप्रेरित व्यक्तीने अपप्रेरकाच्यापेक्षा वेगळ्या उद्देशाने कृती केल्यास अपप्रेरणाबद्दल शिक्षा	110	चिथावणी ज्याला दिली आहे त्याने चिथावणी देणाऱ्यापेक्षा वेगळ्या उद्देशाने कृती केल्यास शिक्षा
51	जेव्हा एका कृतीला अपप्रेरणा दिली जाऊन निराळी कृती केली जाते तेव्हा अपप्रेरकाचे दायित्व	111	जेव्हा एका कृतीला चिथावणी देऊन निराळी कृती केली जाते तेव्हा चिथावणी देणाऱ्याची जबाबदारी
52	अपप्रेरित कृतीबद्दल व केलेल्या कृतीबद्दल अपप्रेरक एकत्रित शिक्षेश केव्हा पात्र असतो	112	चिथावणी दिलेल्या कृतीबद्दल आणि प्रत्यक्षात केलेल्या कृतीबद्दल आशा दोन्ही अपराधांच्या एकत्रित शिक्षेबद्दल चिथावणी देणार केव्हा जबाबदार असतो.
53	अपप्रेरित कृतीमुळे घडवून आलेल्या, पण अपप्रेरकाला उद्देशित असलेल्या कृतीहून भिन्न अशा परिणामाबद्दल अपप्रेरकाची जबाबदारी	113	चिथावणी देणाऱ्याच्या उद्देशापेक्षा वेगळ्या परिणाम घडून घडलेल्या अपराधाबद्दल चिथावणी देणाऱ्याची जबाबदारी
54	अपराध घडला तेव्हा अपप्रेरक उपस्थित असणे	114	अपराध घडतांना चिथावणी देणारा उपस्थित असणे
55	मृत्युच्या किंवा आजीवन कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेल्या अपराधांचे अपप्रेरणा	115	मृत्युच्या किंवा आजीवन कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेल्या अपराधांची चिथावणी; परंतु अपराध घडला नाही तर
56	कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेल्या अपराधांचे अपप्रेरण	116	कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेल्या अपराधांची चिथावणी देणे; पण अपराध घडत नाही तर.
57	जनतेकडून किंवा दहापेक्षा जास्त व्यक्तींकडून अपराध घडून येण्यास अपप्रेरणा	117	जनतेकडून अगर दहा पेक्षा जास्त व्यक्तींकडून अपराध घडून येण्याकरिता त्यांना चिथावणी देणे
58	मृत्युच्या किंवा आजीवन कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्याचा बेत लपविणे	118	मृत्युच्या किंवा आजीवन कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्याचा बेत लपविणे
59	ज्यास प्रतिबंध करणे हे आपले कर्तव्य आहे तो अपराध करण्याचा बेत लोकसेवकाने लपविणे	119	ज्यास प्रतिबंध करणे हे आपले कर्तव्य आहे तो अपराध करण्याचा बेत लोकसेवकाने लपविणे
60	कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्याचा बेत लपविणे	120	कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्याचा बेत लपविणे

फौजदारीपात्र कटाविषयी		प्रकरण पाच - अ गुन्हेगारी स्वरुपाचा कट (भा.दं.सं.)	
61(1)	फौजदारीपात्र कट	120 अ	'गुन्हेगारी स्वरुपाचा कट' याची व्याख्या
61(2)	फौजदारीपात्र कट	120 ब	गुन्हेगारी स्वरुपाचा कटाबद्दल शिक्षा
62	आजीवन कारावासाच्या किंवा अन्य कारावासाच्या शिक्षेच पात्र असलेले अपराध करण्याचा प्रयत्न केल्याबद्दल शिक्षा	511	अजन्म कारावासाच्या किंवा अन्य कारावासाच्या शिक्षेच पात्र असलेले अपराध करण्याचा प्रयत्न केल्याबद्दल शिक्षा
प्रकरण - पाच स्त्रिया आणि बालकांविरोधी अपराधांविषयी लैंगिक अपराधांविषयी		प्रकरण - सोळा मानवी शरीरास बाधक होणाऱ्या अपराधांविषयी, जिवितास बाधक होणाऱ्या अपराधांविषयी (भा.दं.सं.) लैंगिक अपराधांविषयी	
63	बलात्कार	375	बलात्कार
64	बलात्कारासाठी शिक्षा	376 (1)/(2)	बलात्कारासाठी शिक्षा
65(1)	विवक्षित प्रकरणांमध्ये बलात्कारासाठी शिक्षा	376 (3)	बलात्कारासाठी शिक्षा
65(2)	विवक्षित प्रकरणांमध्ये बलात्कारासाठी शिक्षा	376- अब	बारा वर्षाखालील स्त्रीवर बलात्कारासाठी शिक्षा
66	पिडीत व्यक्तीच्या मृत्युस किंवा तीची नेटाने टिकुन राहिल अशी वनस्पतीवत अवस्था होण्यास कारणीभूत झाल्याबद्दल शिक्षा	376-अ	पिडीत व्यक्तीचा मृत्यु घडवुन आणल्याबद्दल किंवा पिडीत व्यक्तीस कायमस्वरुपी गलितगात्र स्थितीत ठेवण्यास कारणीभूत झाल्याबद्दल शिक्षा
67	प्राधिकारातील व्यक्तीने लैंगिक संभोग करणे	376-क	प्राधिकारातील व्यक्तीने लैंगिक संभोग करणे
69	फसवे मार्ग इत्यादींचा वापर करुन त्याद्वारे लैंगिक संभोग (विवाह, नोकरी, पदोन्नती किंवा इतर प्रकारचे प्रलोभन दाखवून लैंगिक संभोग केल्यास)	--	--
70(1)	सामुहिक बलात्कार	376-ड	टोळीकडुन बलात्कार
70(2)	सामुहिक बलात्कार	376- डअ	सोळा वर्षाखालील स्त्रीवर टोळी कडुन बलात्कारासाठी शिक्षा
70(2)	सामुहिक बलात्कार	376-डब	बारा वर्षाखालील स्त्रीवर टोळी कडुन बलात्कारासाठी शिक्षा
71	पुनरावृत्तीकर्ता अपराधांसाठी शिक्षा	376-इ	पुनरावृत्तीकर्ता अपराधांसाठी शिक्षा

72	विवक्षित अपराधांना बळी पडलेल्याची ओळख उघड करणे इत्यादी	228-अ (1)/(2)	विवक्षित अपराधांना बळी पडलेली व्यक्ती काण ते उघड करणे इत्यादी
73	न्यायलयाच्या कार्यवहीबाबत परवानगीशिवाय कोणताही मजकुर मुद्रित किंवा प्रकाशित करणे	228-अ (3)	विवक्षित अपराधांना बळी पडलेली व्यक्ती काण ते उघड करणे इत्यादी
स्त्रीविरुद्ध फौजदारी बलप्रयोग आणि हमला या विषयी			
74	स्त्रीचा विनयभंग करण्याच्या उद्देशाने तिच्यावर हमला किंवा फौजदारी बलप्रयोग करणे	354	स्त्रीचा विनयभंग करण्याच्या उद्देशाने तिच्यावर हमला किंवा फौजदारी बलप्रयोग करणे
75	लैंगिक छळवणूक व लैंगिक छळवुणकीसाठी शिक्षा	354-अ	लैंगिक छळवणूक व लैंगिक छळवुणकीसाठी शिक्षा
76	विविन्न करण्याच्या उद्देशाने स्त्रीवर हमला करणे किंवा फौजदारी बळाचा वापर करणे	354-ब	विविन्न करण्याच्या उद्देशाने स्त्रीवर हमला करणे किंवा फौजदारी बळाचा वापर करणे
77	रतिदर्शन	354-क	दुसऱ्या व्यक्ती नग्न असतांना किंवा लैंगिक क्रिडा करित असतांना (लैंगिक वस्तु किंवा दृश्य समजून) पाहून त्याद्वारे लैंगिक समाधान मिळविण्याची विकृती
78	छुपा पाठलाग करणे	356-ड	छुपा पाठलाग करणे
79	स्त्रीचा विनयभंग करण्याच्या उद्देशाने शब्दोचार, हावभाव किंवा कृती करणे	509	स्त्रीचा विनयभंग करण्याच्या उद्देशाने शब्दोचार, हावभाव किंवा कृती करणे
विवाहाच्या अपराधांविषयी		प्रकरण - विस विवाहासंबंधीच्या अपराधांविषयी (भा.दं.सं)	
80	हुंडाबळी	304-ब	हुंडाबळी
81	एखाद्या पुरुषाने कायदेशिर विवाह झाल्याचा समज लबाडीने निर्माण करून दांपत्यभावाने सहवास घडवून आणणे	493	एखाद्या पुरुषाने कायदेशिर विवाह झाल्याचा समज लबाडीने निर्माण करून दांपत्यभावाने सहवास घडवून आणणे
82	पती किंवा पत्नी हयात असतांनाच्या काळात पुन्हा विवाह करणे	494	पती किंवा पत्नी हयात असतांनाच्या काळात पुन्हा विवाह करणे
83	कायदेशिर विवाह न करता कपटीपणाने आपला विवाह संस्कार करून घेणे	496	कायदेशिर विवाह न करता कपटीपणाने आपला विवाह संस्कार करून घेणे
84	गुन्हेगारी उद्देशाने विवाहित स्त्रीस भुरळ पाडून नेणे किंवा पळवून नेणे, किंवा अडकवून ठेवणे	498	गुन्हेगारी उद्देशाने विवाहित स्त्रीस भुरळ पाडून नेणे किंवा पळवून नेणे, किंवा अडकवून ठेवणे

		प्रकरण - विस	
		पतीने किंवा पतीच्या नातेवाइकांनी क्रूर वागणुक देण्याविषय (भा.दं.सं)	
85	एखाद्या स्त्रीच्या पतीने किंवा पतीच्या नातेवाइकांनी तिला क्रूर वागणुक देणे	498-अ	एखाद्या स्त्रीच्या पतीने किंवा पतीच्या नातेवाइकांनी तिला क्रूर वागणुक देणे
86	क्रुतेची व्याख्या	498-अ (स्पष्टीकरण)	एखाद्या स्त्रीच्या पती किंवा पतीच्या नातेवाइकांनी तिला क्रूर वागणुक देणे
87	विवाह, इत्यादी सक्ती करण्यासाठी स्त्रीचे अपनयन करणे, किंवा अपहरण करणे किंवा तीला प्रलोभित करणे	366	विवाह, इत्यादी सक्ती करण्यासाठी स्त्रीचे अपनयन करणे, किंवा अपहरण करणे किंवा तीला प्रलोभित करणे
गर्भस्त्राव घडवून आणणे इत्यादी विषयी			
88	गर्भस्त्राव घडवून आणणे	312	गर्भस्त्राव घडवून आणणे
89	स्त्रीच्या संमतीशिवाय गर्भपात घडवून आणणे	313	स्त्रीच्या संमतीशिवाय गर्भपात घडवून आणणे
90	गर्भस्त्राव घडवून आणण्याच्या उद्देशाने केलेल्या कृतीमूळे मृत्यु घडून येणे	314	गर्भस्त्राव घडवून आणण्याच्या उद्देशाने केलेल्या कृतीमूळे मृत्यु घडून येणे
91	बालक जिवंत जन्माला येण्यास प्रतिबंध करण्याच्या किंवा जन्मानंतर त्याचा मृत्यू घडवून आणण्याच्या उद्देशाने केलेली कृती	315	मूल जिवंत जन्माला येण्यास प्रतिबंध करण्याच्या किंवा जन्मानंतर त्याचा मृत्यू घडवून आणण्याच्या उद्देशाने केलेली कृती
92	सदोष मनुष्यवध या सदरात मोडणाऱ्या कृतीद्वारे, स्पंदन पावणाऱ्या अजात गर्भ जीवाचा मृत्यू घडवून आणणे	316	सदोष मनुष्यवध या सदरात मोडणाऱ्या कृतीद्वारे, स्पंदन पावणाऱ्या अजात गर्भ जीवाचा मृत्यू घडवून आणणे
बालकांविरुद्धच्या अपराधांविषय			
93	बारा वर्षाखालील बालकाला त्याच्या आई वा बापाने किंवा जिच्याकडे त्याची देखभाल आहे त्या व्यक्तीने संपूर्णतः परित्याक करणे	317	बारा वर्षाखालील बालकाला त्याच्या आई वा बापाने किंवा जिच्याकडे त्याची देखभाल आहे त्या व्यक्तीने संपूर्णतः परित्याक करणे
94	मृतदेहाची गुप्तपणे विल्हेवाट लावून अपत्य जन्माची लवणुक करणे	318	मृतदेहाची गुप्तपणे विल्हेवाट लावून अपत्य जन्माची लवणुक करणे
95	अपराध करण्यासाठी एखाद्या बालकाला भाड्याने घेणे, कामावर ठेवणे किंवा त्यात गुंतवणे	--	--
96	बालकाला मिळविणे	366-अ	अज्ञान मुलगी अनेतिक कृत्यासाठी मिळविणे

97	दहा वर्षा खालील बालकाच्या अंगावरील मालमत्ता चोरण्याच्या उद्देशाने त्याचे अपनयन करणे किंवा अपहरण करणे	369	दहा वर्षा खालील बालकाच्या अंगावरील मालमत्ता चोरण्याच्या उद्देशाने त्याचे अपनयन करणे किंवा अपहरण करणे
98	वेश्या व्यवसाय, इत्यादी प्रयोजनांसाठी बालकाची विक्री करणे	372	वेश्या व्यवसाय, इत्यादी प्रयोजनांसाठी बालकाची विक्री करणे
99	वेश्या व्यवसाय, इत्यादी प्रयोजनांसाठी बालकाची खरेदी करणे	373	वेश्या व्यवसाय, इत्यादी प्रयोजनांसाठी बालकाची खरेदी करणे
प्रकरण - सहा मानवी शरीरास बाधक होणाऱ्या अपराधांविषयी जीवितास बाधक होणाऱ्या अपराधांविषयी		प्रकरण - सहा मानवी शरीरास बाधक होणाऱ्या अपराधांविषयी (भा.दं.सं) जीवितास बाधक होणाऱ्या अपराधांविषयी	
100	सदोष मनुष्यवध	299	सदोष मनुष्यवध
101	खून	301	खून
102	ज्या व्यक्तीचा मृत्यु घडवून आणणे उद्देशीत होते त्याहून अन्य व्यक्तीचा मृत्यू घडवून आणण्याने सदोष मनुष्यवध	301	ज्या व्यक्तीचा मृत्यु घडवून आणणे उद्देशीत होते त्याहून अन्य व्यक्तीचा मृत्यू घडवून आणण्याने सदोष मनुष्यवध
103(1)	खुनाबद्दल शिक्षा	302	खुनाबद्दल शिक्षा
103(2)	खुनाबद्दल शिक्षा (पाच किंवा त्यापेक्षा जास्त व्यक्तीच्या गटाने अपराध केल्यास शिक्षा)	--	--
104	आजीवन कारावास भोगत असलेल्या कैद्याने खून केल्यास शिक्षा	303	आजीवन कारावास भोगत असलेल्या कैद्याने खून केल्यास शिक्षा
105	खून या सदरात न मोडणाऱ्या सदोष मनुष्यवधाबद्दल शिक्षा	304	खून या सदरात न मोडणाऱ्या सदोष मनुष्यवधाबद्दल शिक्षा
106(1)	निष्काळजीपणामुळे मृत्युस कारणीभूत होणे	304-अ	निष्काळजीपणामुळे मृत्युस कारणीभूत होणे
106(2)	निष्काळजीपणामुळे मृत्युस कारणीभूत होणे (बेदकारपणे व निष्काळजीपणे वाहन चालवून एखाद्याचे मृत्युस कारणीभूत होवून पोलीस किंवा दंडाधिकाऱ्यास अपघाताची खबर न देता पळून जाणाऱ्या चालकाला शिक्षा)	--	--
107	बालकाच्या किंवा मनोविकल व्यक्तीच्या आत्महत्येला अपप्रेरणा देणे	305	अल्पपयीन मुलास अगर वेड्या इसमास आत्महत्या करण्यासाठी चिथावणी देणे
108	आत्महत्येला अपप्रेरणा देणे	306	आत्महत्येस चिथावणी देणे

109	खूनाचा प्रयत्न करणे	307	खूनाचा प्रयत्न करणे
110	सदोष मनुष्यवध करण्याचा प्रयत्न करणे	308	सदोष मनुष्यवध करण्याचा प्रयत्न करणे
111	संघटीत गन्हेगारी	---	---
112	किरकोळ संघटीत गुन्हा	---	---
113	दहशवादी कृत्य	---	---
दुखापतीविषयी			
114	दुखापत	319	दुखापत
115(1)	इच्छापूर्वक दुखापत पोचवणे	321	इच्छापूर्वक दुखापत पोचवणे
115(2)	इच्छापूर्वक दुखापत पोचवणे	323	इच्छापूर्वक दुखापत पोचवणे
116	जबर दुखापत	320	जबर दुखापत
117 (1)(2)	इच्छापूर्वक जबर दुखापत पोचवणे	325	इच्छापूर्वक जबर दुखापत पोचवणे
117 (3)(4)	इच्छापूर्वक जबर दुखापत पोचवणे (3) जबर दुखापत केलेल्या व्यक्तीला दुखापतीमुळे कायमस्वरूपी अपंगत्व आल्यास किंवा सतत वनस्पतीवत आवस्थेत राहिल्यास शिक्षा (4) पाच किंवा पाच पेक्षा अधिक संख्येच्या गटाने जबर दुखापत दुखापत केल्यास शिक्षा	----	---
118(1)	घातक हत्यारांनी किंवा साधनांनी इच्छापूर्वक दुखापत पोचवणे	324	घातक हत्यारांनी किंवा साधनांनी इच्छापूर्वक दुखापत पोचवणे
118(2)	घातक हत्यारांनी किंवा साधनांनी इच्छापूर्वक दुखापत पोचवणे	326	घातक हत्यारांनी किंवा साधनांनी इच्छापूर्वक जबर दुखापत पोचवणे
119 (1)(2)	मालमत्ता जबरीने घेण्यासाठी किंवा अवैध कृती करण्यास जबरीने भाग पाडण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जगर दुखापत पोचवणे	327/329	मालमत्ता जबरीने घेण्यासाठी किंवा अवैध कृती करण्यास जबरीने भाग पाडण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जगर दुखापत पोचवणे
120(1)	कबुलीजबाब जबरीने घेण्यासाठी अथवा मालमत्ता परत करण्यास जबरीने भाग पाडण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे	330	कबुलीजबाब जबरीने घेण्यासाठी अथवा मालमत्ता परत करण्यास जबरीने भाग पाडण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे
120(2)	कबुलीजबाब जबरीने घेण्यासाठी अथवा मालमत्ता परत करण्यास जबरीने भाग पाडण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे	331	कबुलीजबाब जबरीने घेण्यासाठी अथवा मालमत्ता परत करण्यास जबरीने भाग पाडण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे

121(1)	लोकसेवकाला त्याच्या कर्तव्यापासुन धाकाने परावृत्त करण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे	332	लोकसेवकाला त्याच्या कर्तव्यापासुन धाकाने परावृत्त करण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे
121(2)	लोकसेवकाला त्याच्या कर्तव्यापासुन धाकाने परावृत्त करण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे	333	लोकसेवकाला त्याच्या कर्तव्यापासुन धाकाने परावृत्त करण्यासाठी इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे
122(1)	प्रक्षोभकाराणामुळे इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे	334	प्रक्षोभकाराणामुळे इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे
122(2)	प्रक्षोभकाराणामुळे इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत पोचवणे	325	प्रक्षोभकाराणामुळे जबर दुखापत पोचवणे
123	अपराध करण्याच्या उद्देशाने विष इत्यादींच्या सहाय्याने दुखापत पोचवणे	328	अपराध करण्याच्या उद्देशाने विष इत्यादींच्या सहाय्याने दुखापत पोचवणे
124(1)	अॅसीड, इत्यादींचा वापर करुन इच्छापूर्वक दुखापत करणे	326-अ	अॅसीड, इत्यादींचा वापर करुन स्वेच्छेने गंभीर दुखापत करणे
124(2)	अॅसीड, इत्यादींचा वापर करुन इच्छापूर्वक दुखापत किंवा जबर दुखापत करणे	326-ब	स्वेच्छेने अॅसिड फेकणे किंवा फेकण्याचा प्रयत्न करणे
125	इतरांचे जीवित किंवा व्यक्तिगत सुरक्षितता धोक्यात आणणारी कृती	336	इतरांचे जीवित किंवा व्यक्तिगत सुरक्षितता धोक्यात आणणारी कृती
125(अ)	इतरांचे जीवित किंवा व्यक्तिगत सुरक्षितता धोक्यात आणणारी कृती	337	इतरांचे जीवित किंवा व्यक्तिगत सुरक्षितता धोक्यात आणणाऱ्या कृतीने दुखापत पोचवणे
125(ब)	इतरांचे जीवित किंवा व्यक्तिगत सुरक्षितता धोक्यात आणणारी कृती	338	इतरांचे जीवित किंवा व्यक्तिगत सुरक्षितता धोक्यात आणणाऱ्या कृतीने जबर दुखापत पोचवणे
गैरनिरोध व गैर परिरोध यांविषयी			
126(1)	गैर निरोध	339	गैर निरोध
126(2)	गैर निरोध	341	गैर निरोधाबद्दल शिक्षा
127(1)	गैर परिरोध	340	गैर परिरोध
127(2)	गैर परिरोध	342	गैर परिरोधाबद्दल शिक्षा
127(3)	गैर परिरोध	343	तीन दिवस किंवा त्याहून अधिक काळ गैर परिरोध
127(4)	गैर परिरोध	344	दहा द विस किंवा त्याहून अधिक काळ गैर परिरोध

127(5)	गैर परिरोध	345	जिच्या मुक्ततेसाठी प्रधिलेख काढण्यात आला असेल अशा व्यक्तीस गैरपणे परिरुद्ध करुन ठेवणे
127(6)	गैर परिरोध	346	गुप्तस्थळी गैर परिरोध
127(7)	गैर परिरोध	347	मालमत्ता जबरीने घेण्यासाठी किंवा अवैध्य कृती करण्यासा जबरीने भाग पाडण्यासाठी गैर परिरोध
127(8)	गैर परिरोध	348	कबुलीजबाब जबरीने घेण्यासाठी अथवा मालमत्ता परत करण्यास जबरीने भाग पाडण्यासाठी गैर परिरोध
फौजदारी बलप्रयोग आणि हमला याविषयी			
129	फौजदारी बलप्रयोग	350	फौजदारी बलप्रयोग
130	हमला	351	हमला
131	गंभीर प्रक्षोभकारण नसतांना एरव्ही हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करण्याबद्दल शिक्षा	352	गंभीर प्रक्षोभकारण नसतांना एरव्ही हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करण्याबद्दल शिक्षा
132	लोकसेवकाला त्याचे कर्तव्य पार पाडण्यापासुन धाकाने परावृत्त करण्यासाठी हमला किंवा फौजदारी पात्र बलप्रायोग करणे	353	लोकसेवकाला त्याचे कर्तव्य पार पाडण्यापासुन धाकाने परावृत्त करण्यासाठी हमला किंवा फौजदारी पात्र बलप्रायोग करणे
133	गंभीर प्रक्षोकारण नसतांना एरव्ही एखाद्या व्यक्तीची मानहानी करण्याच्या उद्देशाने हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे	354	गंभीर प्रक्षोकारण नसतांना एरव्ही एखाद्या व्यक्तीची मानहानी करण्याच्या उद्देशाने हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे
134	एखाद्या व्यक्तीने जवळ बाळगलेल्या मालमत्तेची चोरी करण्याचा प्रयत्न करतांना हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे	356	एखाद्या व्यक्तीने जवळ बाळगलेल्या मालमत्तेची चोरी करण्याचा प्रयत्न करतांना हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे
135	एखाद्या व्यक्तीला गैरपणे परिरुद्ध करण्याचा प्रयत्न करतांना हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे	357	एखाद्या व्यक्तीला गैरपणे परिरुद्ध करण्याचा प्रयत्न करतांना हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे
136	गंभीर प्रक्षोभकारणावरुन हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे	358	गंभीर प्रक्षोभ कारणावरुन हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे
अपनयन, अपहरण, गुलामगिरी व वेठबिगार यांविषयी			
137	अपनयन	359	अपनयन
137 (1)(अ)	अपनयन	360	भारतातून अपनयन करणे

137 (3)(अ)	अपनयन	361	कायदेशिर पालकाच्या ताब्यातून अपनयन करणे
137(2)	अपनयन	363	अपनयनाबद्दल शिक्षा
138	अपहरण	362	अपहरण
139	भिक मागण्याच्या प्रयोजनासाठी एखाद्या बालकाचे अपनयन किरणे किंवा त्याला विकलांग करणे	362-अ	भिक मागण्याच्या प्रयोजनासाठी एखाद्या व्यक्तीचे अपनयन किरणे किंवा त्याला विकलांग करणे
140(1)	खुन करण्यासाठी किंवा खंडणी इत्यादी मागण्यासाठी अपनयन करणे किंवा अपहरण करणे	364	खुन करण्यासाठी अपनयन करणे किंवा अपहरण करणे
140(2)	खुन करण्यासाठी किंवा खंडणी इत्यादी मागण्यासाठी अपनयन करणे किंवा अपहरण करणे	364-अ	खंडणी, वगैरेकरिता चोरून नेणे
140(3)	खुन करण्यासाठी किंवा खंडणी इत्यादी मागण्यासाठी अपनयन करणे किंवा अपहरण करणे	365	गुप्तपणे व गैरपणे एखाद्या व्यक्तीला परिरुद्ध करण्यासाठी तिचे अपनयन किंवा अपहरण करणे
140(4)	खुन करण्यासाठी किंवा खंडणी इत्यादी मागण्यासाठी अपनयन करणे किंवा अपहरण करणे	367	एखाद्या व्यक्तीला जबर दुखापत पोहोचवणे, तिला गुलाम बनविणे, इत्यादींसाठी तिचे अपनयन किंवा अपहरण करणे
141	परकीय देशातून मुलीची किंवा मुलाची आयात करणे	366-ब	परकीय देशातून मुलीची किंवा मुलाची आयात करणे
142	अपनयन किंवा अपहरण केलेल्या व्यक्तीला गैरपणे लपवणे किंवा परिरुद्ध करून ठेवणे	368	अपनयन किंवा अपहरण केलेल्या व्यक्तीला गैरपणे लपवणे किंवा परिरुद्ध करून ठेवणे
143	व्यक्तीचा अपव्यापार करणे	370	व्यक्तीचा अपव्यापार करणे
144	अपव्यापार केलेल्या एखाद्या व्यक्तीचे शोषण करणे	370-अ	अपव्यापार केलेल्या एखाद्या व्यक्तीचे शोषण करणे
145	गुलामांचा नित्यशः व्यवहार करणे	371	गुलामांचा नित्यशः व्यवहार करणे
146	बेकायदेशिर वेठबिगारी	374	बेकायदेशिर वेठबिगारी
प्रकरण सात		प्रकरण सहा	
देशविरोधी अपराधांविषयी		देशविरोधी अपराधांविषयी (भा.दं.सं.)	
147	भारत सरकारविरुद्ध युद्ध करणे किंवा युद्ध करण्याचा प्रयत्न करणे किंवा युद्ध करण्यास अपप्रेरणा देणे	121	भारत सरकारविरुद्ध युद्ध करणे किंवा युद्ध करण्याचा प्रयत्न करणे किंवा युद्ध करण्यास चिथावणी देणे
148	कलम 147 अन्वये शिक्षापात्र अपराध करण्याचा कट	121-अ	कलम 121 प्रमाणे शिक्षापात्र असे अपराध करण्याचा कट
149	भारत सरकारविरुद्ध युद्ध करण्याच्या उद्देशाने शस्त्रे इत्यादी गोळा करणे	122	भारत सरकारविरुद्ध युद्ध करण्याच्या उद्देशाने शस्त्रे इत्यादी गोळा करणे

150	युद्ध करण्याचा बेत सुकर करण्याच्या उद्देशाने लवणे	123	युद्ध करण्याचा बेत सोपे व्हावे म्हणुन लवणे
151	कोणताही कायदेशीर अधिकार वापरण्यास भाग पाडण्याच्या किंवा निरुद्ध करण्याच्या उद्देशाने राष्ट्रपती, राज्यपाल इत्यादींवर हमला करणे	124	कायदेशीर अधिकार वापरणे अगर रोखण्याकरीता भाग पडणे आणि त्या उद्देशाने राष्ट्रपती-राज्यपाल इत्यादींवर हल्ला करणे.
152	भारताचे सार्वभौमत्व, एकता आणि अखंडता धोक्यात आणाणरी कृत्ये	124-अ	राजद्रोह-प्रजाक्षोभन
153	भारत सरकारशी सलोख्याचे संबंध असलेल्या कोणत्याही विदेशी राष्ट्राच्या सरकारविरुद्ध युद्ध पुकारणे	125	भारत सरकारशी सलोख्याचे संबंध असलेल्या कोणत्याही आशियाई सत्तेविरुद्ध युद्ध पुकारणे
155	कलम 153 आणि 154 मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे युद्धात किंवा लुटमारीत हस्तगत झालेली मालमत्ता स्विकारणे		कलम 125 आणि 126 मध्ये दर्शविलेल्या युद्धात अगर लुटमारीत हस्तगत झालेली मालमत्ता स्विकारणे
156	राजकैद्याला किंवा युद्धकैद्याला पळून जाण्यास लोकसेवाकने इच्छापूर्वक मुभा देणे	128	राजकैद्याला किंवा युद्धकैद्याला पळून जाण्यास लोकसेवाकने इच्छापूर्वक मुभा देणे
157	लोकसेवकाने निष्काजीपणाने आशा कैद्याला पळून जाऊ देणे	129	लोकसेवकाने हयगयीने आशा कैद्याला पळून जाऊ देणे
158	अशा कैद्याला पळून जाण्यास मदत करणे किंवा बेकायदेशीरपणे सोडवणे किंवा आसरा देणे	130	अशा कैद्याला पळून जाण्यास मदत करणे किंवा बेकायदेशीरपणे सोडवणे किंवा आसरा देणे
प्रकरण - आठ भुसेना, नौसेना आणि वायुसेना या संबधीच्या अपराधांविषयी		प्रकरण - सात भुसेना, नौसेना आणि वायुसेना या संबधीच्या अपराधांविषयी (भा.दं.सं.)	
159	लष्करी बंडास अपप्रेरण देणे अथवा अधिकारी भूसैनिक, नौसैनिक, वायुसैनिक यांना त्यांच्या कर्तव्यापासुन किंवा निष्ठांपासुन विचलीत करण्याचा प्रयत्न करणे	131	लष्करी बंडास चिथवणी देणे अथवा अधिकारी भूसैनिक, नौसैनिक, वायुसैनिक यांना त्यांच्या कर्तव्यापासुन किंवा निष्ठांपासुन विचलीत करण्याचा प्रयत्न करणे
160	लष्करी बंडाचे अपप्रेरण — जर त्याचा परिणामी लष्करी बंड घडून आल्यास	132	लष्करी बंडाचे अपप्रेरण — जर त्याचा परिणामी लष्करी बंड घडून आल्यास
161	भूसैनिकाला, नौसैनिकाला किंवा वायुसैनिकाला त्याचा वरिष्ठ अधिकारी आपले पदकार्य बजावत असतांना त्याच्यावर हमला करण्यास अपप्रेरण देणे	133	भूसैनिकाला, नौसैनिकाला किंवा वायुसैनिकाला त्याचा वरिष्ठ अधिकारी आपले पदकार्य बजावत असतांना त्याच्यावर हमला करण्यास चिथावणी देणे

162	असा हमला करण्याचे अपप्रेरणा- जर हमला घडून आल्यस	134	असा हमला करण्याच्या चिथवणीचा परिणाम म्हणुन हल्ला घडून आल्यस
163	भूसैनिकाला, नौसैनिकाला किंवा वायुसैनिकाला चाकरी सोडून पळून जाण्यास चिथवणी देणे	135	भूसैनिकाला, नौसैनिकाला किंवा वायुसैनिकाला चाकरी सोडून पळून जाण्यास चिथवणी देणे
164	पलायिताला (पळून आलेल्यास) आसरा देणे	136	पळून आलेल्यास आसारा देणे
165	व्यापारी जलयानावर नौकाधिपतीच्या निष्काळजीपणामुळे पलयित व्यक्ती लपून राहणे	137	व्यापारी जलयानावर नौकाधिपतीच्या हयगयीमुळे पळालेला इसम लपून राहणे
166	भूसैनिकाच्या, नौसैनिकाच्या किंवा वायुसैनिकाच्या शिरजोरीच्या कृतीस अपप्रेरणा देणे	138	भूसैनिकाच्या, नौसैनिकाच्या किंवा वायुसैनिकाच्या शिरजोरीच्या कृतीस चिथवणी देणे
167	विवक्षित अधिनियमांना आधिन असलेल्या व्यक्ती	138	विवक्षित कायद्यांना आधिन असलेल्या व्यक्ती
168	भूसैनिक, नौसैनिक किंवा वायुसैनिक वापरात तशी वर्दी (गणवेश) परिधान करणे अथवा तसे ओळखचिन्ह जवळ बाळगणे	139	भूसैनिक, नौसैनिक किंवा वायुसैनिक वापरात तशी वर्दी (गणवेश) परिधान करणे अथवा तसे ओळखचिन्ह जवळ बाळगणे
प्रकरण - नऊ			
निवडणुकीसंबंधीच्या अपराधांविषयी			
169	उमेदवार,निवडणूकविषयक हक्क यांच्या व्याख्या	171-अ	उमेदवार,निवडणूकविषयक हक्क यांच्या व्याख्या
170	लाचलुचपत	171-ब	लाचलुचपत
171	निवडणुकांमध्ये गैरवाजवी प्रभाव पाडण	171-क	निवडणुकांमध्ये गैरवाजवी प्रभाव पाडण
172	निवडणुकांमध्ये तोतयेगिरी करणे	171-ड	निवडणुकांमध्ये तोतयेगिरी करणे
173	लाचलुचपतीबद्दल शिक्षा	171-इ	लाचलुचपतीबद्दल शिक्षा
174	निवडणुकीत गैरवाजवी प्रभाव पाडण्याबद्दल किंवा तोतयेगिरी करण्याबद्दल शिक्षा	171-फ	निवडणुकीत गैरवाजवी प्रभाव पाडण्याबद्दल किंवा तोतयेगिरी करण्याबद्दल शिक्षा
175	निवडणुकीच्या संबधात खोटे कथन	171-ग	निवडणुकीच्या संबधात खोटे कथन
176	निवडणुकीच्या संबधतात अवैधपणे पैसे खर्च करणे	171-ह	निवडणुकीच्या संबधतात अवैधपणे पैसे खर्च करणे
177	निवडणुकीचे हिशेब ठेवण्यास चुकणे	171-आय	निवडणुकीचे हिशेब ठेवण्यास चुकणे

प्रकरण - दहा नाणी, चलनी - नोटा, बँक-नोटा आणि शासकीय मुद्रांक यासंबंधीच्या अपराधांविषयी		प्रकरण - दहा नाणी, चलनी - नोटा, बँक-नोटा आणि शासकीय मुद्रांक यासंबंधीच्या अपराधांविषयी (भा.दं.सं.)	
178	नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा नकली तयार करणे	230	नाणे याची व्याख्या
178	नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा नकली तयार करणे	231	नाणे नकली तयार करणे
178	नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा नकली तयार करणे	232	भारतीय नाणे नकली तयार करणे
178	नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा नकली तयार करणे	246	कपटीपणाने किंवा अप्रामाणिकपणे नाण्याचे वजन कमी करणे किंवा मिश्रण करणे
178	नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा नकली तयार करणे	247	कपटीपणाने किंवा अप्रामाणिकपणाने भारतीय नाण्याचे वजन कमी करणे किंवा मिश्रण बदलणे
178	नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा नकली तयार करणे	248	एखादे नाणे निराळ्या वर्णनचे नाणे म्हणुन खपून जावे या उद्देशाने त्या नाण्याचे रूप बदलणे
178	नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा नकली तयार करणे	249	एखादे नाणे निराळ्या वर्णनचे नाणे म्हणुन खपून जावे या उद्देशाने त्या नाण्याचे रूप बदलणे
178	एखादे नाणे निराळ्या वर्णनचे नाणे म्हणुन खपून जावे या उद्देशाने त्या नाण्याचे रूप बदलणे	255	शासकीय मुद्रांक नकली तयार करणे
178	एखादे नाणे निराळ्या वर्णनचे नाणे म्हणुन खपून जावे या उद्देशाने त्या नाण्याचे रूप बदलणे	489-अ	चलनी नोटा किंवा बँक नोटा नकली तयार करणे
179	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे	239	कोणतेही नाणे नकली आहे याची जाणीव असतांना ते सुपूर्द करणे
179	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे	240	भारतीय नाणे नकली आहे याची जाणीव असतांना ते सुपूर्द करणे
179	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे	241	एखादे नाणे खरे म्हणुन सुपूर्द करणे

179	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे	251	बदल करण्यात आला आहे हे माहीत असुन, कब्जात असलेले भारतीय नाणे सुपूर्द करणे
179	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे	254	एखादे नाणे अस्सल म्हणुन सुपूर्द करणे ते नाणे प्रथम कब्जात आले तेव्हा त्यात बदल करण्यात आल्याचे स्वाधीन करणाऱ्यास माहीत नसल्यास
179	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे	258	नकली शासकीय मुद्रांकाची विक्री
179	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे	260	जो नकली आहे हे माहीत असुन, अशा शासकीय मुद्राक अस्सल म्हणुन वापरणे
179	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे	489-ब	बनावट किंवा नकली चलनी नोटा किंवा बँक नोटा खऱ्या म्हणुन वापरणे
180	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन बाळगणे	243	एखाद्या व्यक्तीने भारतीय नाणे कब्जात बाळगणे ते कब्जात आले तेव्हा ते नकली असल्याचे तिला माहीत असल्यास
180	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन बाळगणे	252	बदल करण्यात आलेले नाणे एखाद्या व्यक्तीने कब्जात बाळगणे – त्यात वेळी बदल केला असल्याचे माहीत असल्यास
180	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन बाळगणे	253	बदल करण्यात आलेले भारतीय नाणे एखाद्या व्यक्तीने कब्जात बाळगणे – त्यावेळी बदल केला असल्याचे माहीत असल्यास
180	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन बाळगणे	254	एखादे नाणे अस्सल म्हणुन सुपूर्द करणे ते नाणे प्रथम कब्जात आले तेव्हा त्यात बदल करण्यात आल्याचे स्वाधीन करणाऱ्यास माहीत नसल्यास
180	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन बाळगणे	259	नकली शासकीय मुद्रांक कब्जात बाळगणे

180	बनावट किंवा नकली नाणे, शासकीय मुद्राक, चलनी नोटा किंवा बँक-नोटा खऱ्या म्हणुन बाळगणे	489-क	बनावट किंवा नकली चलनी नोटा किंवा बँक नोटा कब्जात बाळगणे
181	नाणी शाकसीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक नोटा बनावट किंवा नकली तयार करण्यासाठी साधन किंवा सामग्री बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे	234	भारतीय नाणे नकली तयार करण्याचे साधने बनवणे किंवा विकणे
181	नाणी शाकसीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक नोटा बनावट किंवा नकली तयार करण्यासाठी साधन किंवा सामग्री बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे	235	नकली नाणे तयार करण्याच्या कामी वापरण्याकरीता साधन किंवा सामग्री कब्जात बाळगणे
181	नाणी शाकसीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक नोटा बनावट किंवा नकली तयार करण्यासाठी साधन किंवा सामग्री बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे	256	शासकीय मुद्रांक नकली तयार करण्यासाठी साधन किंवा सामग्री कब्जात बाळगणे
181	नाणी शाकसीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक नोटा बनावट किंवा नकली तयार करण्यासाठी साधन किंवा सामग्री बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे	257	शासकीय मुद्रांक नकली तयार करण्यासाठी साधन बनविणे किंवा विकणे
181	नाणी शाकसीय मुद्रांक, चलनी नोटा किंवा बँक नोटा बनावट किंवा नकली तयार करण्यासाठी साधन किंवा सामग्री बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे	489-ड	चलनी नोटा किंवा बँक नोटा बनावट किंवा नकली तयार करण्यासाठी साधने किंवा सामग्री बनवणे किंवा कब्जात बाळगणे
182	चलनी नोटा किंवा बँक नोटा यासारखे दिसणारे दस्तऐवज बनविणे	489-ई	चलनी नोटा किंवा बँक नोटा यासारखे दिसणारे दस्तऐवज बनविणे
183	शासनास हानी पोचवण्याच्या उद्देशाने, शासकीय मुद्रांक लावलेल्या पदार्थावरील लेख पुसून टाकणे किंवा एखाद्या दस्तऐवजासाठी वापरला मुद्राक त्यावरून काढून टाकणे	261	शासनास हानी पोचवण्याच्या उद्देशाने, शासकीय मुद्रांक लावलेल्या पदार्थावरील लेख पुसून टाकणे किंवा एखाद्या दस्तऐवजासाठी वापरला मुद्राक त्यावरून काढून टाकणे
184	जो आधी वापरण्यात आलेला असल्याचे माहिती आहे, असा शासकीय मुद्राक वापरणे	262	जो आधी वापरण्यात आलेला असल्याचे माहिती आहे, असा शासकीय मुद्राक वापरणे

185	मुद्रांक वापरण्यात आलेला असल्याचे दर्शविणारी खूण खोडून टाकणे	263	मुद्रांक वापरण्यात आलेला असल्याचे दर्शविणारी खूण खोडून टाकणे
186	खोट्या मुद्रांकांना मनाई	263-अ	खोट्या मुद्रांकांना मनाई
187	टाकसाळीत कामाला असलेल्या व्यक्तीने कायदानुसार ठरलेल्याहून निराळ्या वजनाचे किंवा मिश्रणाचे नाणे घडवणे	244	टाकसाळीत कामाला असलेल्या व्यक्तीने कायदानुसार ठरलेल्याहून निराळ्या वजनाचे किंवा मिश्रणाचे नाणे घडवणे
188	नाणी बनवण्याचे साधन बेकायदेशिरपणे टाकसाळीतून घेऊन जाणे	245	नाणी बनवण्याचे साधन बेकायदेशिरपणे टाकसाळीतून घेऊन जाणे
प्रकरण - आकरा		प्रकरण - आठ	
सार्वजनिक प्रशांततेच्या विरधी अपराधांविषयी		सार्वजनिक प्रशांततेच्या विरधी अपराधांविषयी	
		(भा.द.सं.)	
189(1)	बेकायदेशीर जमाव	141	बेकायदेशीर जमाव
189(2)	बेकायदेशीर जमाव	142	बेकायदेशीर जमावाचा सभासदर असणे
189(2)	बेकायदेशीर जमाव	143	शिक्षा
189(3)	बेकायदेशीर जमाव	145	बेकायदेशीर जमावाला पांगण्याचा आदेश दिला हे माहीत असूनही त्यात सामील होणे किंवा थांबून राहणे
189(4)	बेकायदेशीर जमाव	144	प्राणघातक हत्यारांसह सज्ज होऊन बेकायदेशीर जमावात सामील होणे
189(5)	बेकायदेशीर जमाव	151	पाच किंवा अधिक व्यक्तींच्या जमावाला पांगण्याचा आदेश दिल्यावर जाणीवपूर्वक त्यात सामील होणे किंवा थांबून राहणे
189(6)	बेकायदेशीर जमाव	150	बेकायदेशीर जमावात सामील होण्यासाठी भाडोत्री व्यक्ती गोळा करणे किंवा भाडोत्री व्यक्ती गोळा करण्याकडे कानाडोळा करणे
189(7)	बेकायदेशीर जमाव	157	बेकायदेशीर जमावासाठी केलेल्या भाडोत्री समासदांना आसरा देणे
189 (8)/(9)	बेकायदेशीर जमाव	158	बेकायदेशीर जमावात अगर दंग्यात भाड्याने – भाडोत्री म्हणून सहभागी होणे, अगर शस्त्रसज्ज होऊन जाणे
190	समाना उद्दिष्ट साधण्यासाठी केलेल्या अपराधाबद्दल बेकायदेशीर जमावाचा प्रत्येक घटक दोषी असणे	149	समाना उद्दिष्ट साधण्यासाठी केलेल्या अपराधाबद्दल बेकायदेशीर जमावाचा प्रत्येक घटक दोषी असणे

191(1)	दंगा करणे	146	दंगा करणे
191(1)	दंगा करणे	147	दंगा करण्याबद्दल शिक्षा
191(1)	दंगा करणे	148	प्राणघात शस्त्रानिशी सज्ज होऊन दंगा करणे
192	दंगा घडून आणण्याच्या उद्देशाने घातकपणे किंवा बेछुटपणे प्रक्षोभन करणे जर दंगा घडून आल्यास: जर दंगा घडून न आल्यास	153	दंगा घडून आणण्याच्या उद्देशाने घातकपणे किंवा बेछुटपणे चिथावणी देणे जर दंगा घडून आल्यास: जर दंगा घडून न आल्यास
193(1)	जेथे बेकादेशीर जमाव जमतो किंवा दंगा होतो त्या जमिनीचा मालक, कब्जाधारक इत्यादींची जबाबदारी	154	जेथे बेकादेशीर जमाव जमतो किंवा दंगा होतो त्या जमिनीचा मालक, कब्जाधारक इत्यादींची जबाबदारी
193(2)	जेथे बेकादेशीर जमाव जमतो किंवा दंगा होतो त्या जमिनीचा मालक, कब्जाधारक इत्यादींची जबाबदारी	155	ज्या व्यक्तीच्या हितार्थ दंगा घडवून आणाला असेल त्या इसमाची शिक्षापत्राता
193(3)	जेथे बेकादेशीर जमाव जमतो किंवा दंगा होतो त्या जमिनीचा मालक, कब्जाधारक इत्यादींची जबाबदारी	156	ज्या व्यक्तीच्या हितार्थ दंगा घडवून आणाला असेल त्या ताबेधारकाच्या एजंटाची जबाबदारी शिक्षापत्राता
194(1)	दंगल	159	मारामारी – दंगल
194(2)	दंगल	160	दंगल करण्याबद्दल शिक्षा
195	लोकसेवक जेव्हा दंगा वगैरे शमवीत असतात त्यांच्यावर हमला करणे किंवा त्याला अटकाव करणे	152	लोकसेवक जेव्हा दंगा वगैरे शमवीत असतात त्यांच्या अंगावर धावून जाणे किंवा हरकत घेणे
195 (2)	लोकसेवक जेव्हा दंगा वगैरे शमवीत असतात त्यांच्यावर हमला करणे किंवा त्याला अटकाव करणे (लोकसेवकाला हमला करण्याची किंवा फौजदारी बलप्रयोग करण्याची धमकी दिल्यास शिक्षा)	--	--
196	धर्म, वंश, जन्मस्थान, निवास, भाषा इत्यादी कारणांवरून निरनिराळ्या गटांमध्ये शत्रुत्व वाढवणे आणि एकोपा टिकण्यास बाधक अशा कृती करणे	153-अ	धर्म, वंश, जन्मस्थान, निवास, भाषा इत्यादी कारणांवरून निरनिराळ्या गटांमध्ये शत्रुत्व वाढवणे आणि एकोपा टिकण्यास बाधक अशा कृती करणे
197	राष्ट्रीय एकात्मतेला बाधाक असे आरोप - निवेदने करणे	153-ब	राष्ट्रीय एकात्मतेला बाधाक असे आरोप - निवेदने करणे
197 (1)(ड)	राष्ट्रीय एकात्मतेला बाधाक असे आरोप - निवेदने करणे	153-ब	राष्ट्रीय एकात्मतेला बाधाक असे आरोप - निवेदने करणे

प्रकरण - बारा लोकसेवकांकडून किंवा त्यांच्यासंबंधी घडणाऱ्या अपराधांविषयी		प्रकरण - नऊ लोकसेवकांकडून किंवा त्यांच्यासंबंधी घडणाऱ्या अपराधांविषयी (भा.दं.सं.)	
198	कोणत्याही व्यक्तीला क्षती पोचवण्याच्या उद्देशाने लोक सेवकाने कायद्याची अवज्ञा करणे	166	कोणत्याही व्यक्तीला नुकसान पोहोचवण्याच्या उद्देशाने लोकसेकाने कायद्याची अवज्ञा करणे.
199	कायद्याखालील निदेशांचा भंग करणार लोकसेवक	166-अ	कायद्याखालील निदेशांचा भंग करणार लोकसेवक
200	पिडीत व्यक्तीला उपचार न केल्याबद्दल शिक्षा	166-ब	पिडीत व्यक्तीला उपचार न केल्याबद्दल शिक्षा
201	क्षती पोहचविण्याच्या उद्देशाने लोकसेवकाने चुकीच्या दस्तऐवजाची मांडणी करणे	167	नुकसान पोहचविण्याच्या उद्देशाने लोकसेवकाने चुकीच्या दस्तऐवजाची मांडणी करणे
202	लोकसेवकाने बेकायदेशीरपणे व्यापारधंदा करणे	168	लोकसेवकाने बेकायदेशीरपणे व्यापारधंदा करणे
203	लोकसेवकाने बेकायदेशीरपणे मालमत्ता विकत घेणे किंवा तिच्याकरीता बोली देणे	169	लोकसेवकाने बेकायदेशीरपणे मालमत्ता विकत घेणे किंवा तिच्याकरीता बोली देणे
204	लोकसेवकाची बतावणी करून तोतयागिरी करणे	170	लोकसेवकाची बतावणी करून तोतयागिरी करणे
205	लोकसेवक वापरतो तशी वर्दी (गणवेश) किंवा तसे ओळखचिन्ह कपटी उद्देशाने परिधान करणे किंवा जवळ बाळगणे	171	लोकसेवक वापरतो तशी वर्दी (गणवेश) किंवा तसे ओळखचिन्ह कपटी उद्देशाने परिधान करणे किंवा जवळ बाळगणे
प्रकरण - तेरा लोकसेवकांच्या कायदेशीर प्राधिकारच्या अवमानांविषयी		प्रकरण - दहा लोकसेवकांच्या कायदेशीर प्राधिकारच्या अवमानांविषयी (भा.दं.सं.)	
206	समन्सची बजावणी किंवा इतर कार्यवाही टाळण्यासाठी फरारी होणे	172	समन्सची बजावणी किंवा इतर कार्यवाही टाळण्यासाठी फरारी होणे
207	समन्सची बजावणी किंवा इतर कार्यवाही यास प्रतिबंध करणे किंवा त्याच्या प्रकाशनाला प्रतिबंध करणे	173	समन्सची बजावणी किंवा इतर कार्यवाही यास प्रतिबंध करणे किंवा त्याच्या प्रकाशनाला प्रतिबंध करणे
208	लोकसेकाने दिलेल्या आदेशानुसार उपस्थित न राहणे	174	लोकसेवकाने आदेश केल्यानंतर गैरहजर राहणे.
209	भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता 2023 याच्या कलम 84 खालील उद्घोषणेला अनुसरून उपस्थित राहण्याचे टाळणे	174-अ	सन 1974 चा अधिनियम क्र. 2 याच्या कलम 82 खालील उद्घोषणेला अनुसरून उपस्थित राहण्याचे टाळणे

210	लोकसेवकाकडे दस्तऐवज किंवा वीजकीय (इलेक्ट्रॉनिक) अभिलेख हजर करण्यास विधीत: बध्द असलेल्या व्यक्तीने हजर करण्याचे टाळणे	175	लोकसेवकाकडे दस्तऐवज हजर करण्यास बध्द असलेल्या व्यक्तीने तो हजर करण्याचे टाळणे
211	लोकसेवकाला माहिती देण्यास कायद्याने बांधलेला असतांना ती देण्याचे टाळणे	176	लोकसेवकाला माहिती देण्यास कायद्याने बांधलेला असतांना ती देण्याचे टाळणे
212	खोटी माहिती पुरवणे	177	खोटी माहिती पुरवणे
213	शपथ घेण्यास किंवा दृढकथन करण्यास लोकसेवकाने रीतसर फर्मावले असता त्यास नकार दणे	178	शपथ घेण्यास किंवा दृढकथन करण्यास लोकसेवकाने रीतसर फर्मावले असता त्यास नकार दणे
214	प्रश्न विचारण्यास प्राधिकृत असलेल्या लोकसेवकाला उत्तरे देण्यास नकार देणे	179	लोकसेवकांना प्रश्न विचारण्याचा अधिकार असतांना त्यांची उत्तरे देण्याचे नाकारणे
215	कथनावर स्वाक्षरी करण्यास नकार दणे	180	कथनावर स्वाक्षरी करण्यास नकार दणे
216	शपथ घेवण्यास किंवा दृढ कथन करून घेण्यास प्राधिकृत असलेला लोकसेवक किंवा अन्य व्यक्ती यांच्यासमोर शपथ घेऊन किंवा दृढकथन करून खोटी कथन करणे	181	लोकसेवक अगर अन्य व्यक्ती यांच्यासमोर शपथ घेऊन किंवा दृढकथन करून खोटे कथन करणे
217	लोकसेवकाला आपल्या कायदेशीर अधिकाराचा वापर दुसऱ्या व्यक्तीला क्षती पोहचेल अशा प्रकारे करायला लावण्याच्या उद्देशाने खोटी माहिती देणे	182	लोकसेवकाला खोटी माहिती देणे या उद्देशाने की, आपल्या कायदेशीर अधिकाराचा वापर दुसऱ्या व्यक्तीला नुकसानकारक होईल
218	लोकसेवकाच्या कायदेशीर प्राधिकारान्वये मालमत्ता ताब्यात घेतली जाण्यास प्रतिकार करणे	183	लोकसेवकाच्या कायदेशीर अधिकाराप्रमाणे मालमत्ता ताब्यात घेण्यास प्रतिकार करणे.
219	लोकसेवकाच्या प्राधिकारान्वये विक्रीस काढलेल्या मालमत्तेच्या विक्रीस अटकाव करणे	184	लोकसेवकास असलेल्यास अधिकाराप्रमाणे विक्रीस काढलेल्या मालमत्तेच्या विक्रीस हरकत घेणे
220	लोकसेवकाच्या प्राधिकारान्वये मालमत्ता विक्रीस काढली असता अवैधपणे खरेदी करणे किंवा तीच्यासाठी बोली बोलणे	185	लोकसेवकाच्या अधिकाराप्रमाणे मालमत्ता विक्रीस काढली असता ती बेकायदेशिरपणे खरेदी करणे किंवा बोली लावणे

221	लोकसेवक सार्वजनिक कार्य पार पाडीत असता त्याला अटकाव करणे	186	लोकसेवक सार्वजनिक कार्य पार पाडीत असता त्याला अटकाव करणे
222	लोकसेवकाला साहाय्य देणे बंधनकारक असतांना सहाय्य देण्याचे टाळणे	187	लोकसेवकाला साहाय्य देणे बंधनकारक असतांना सहाय्य देण्याचे टाळणे
223	लोक सेवकाने रीतसर जारी केलेल्या आदेशाची अवज्ञा	188	लोक सेवकाने रीतसर जारी केलेल्या आदेशाची अवज्ञा
224	लोकसेवकाला क्षती पोचवण्याचा धाक	189	लोकसेवकाला क्षती पोचवण्याचा धाक
225	लोकसेवकाकडे संरक्षणसाठी अर्ज करण्यापासून एखाद्या व्यक्तीला परावृत्त राहण्याबद्दल मन वळवण्याकरीता क्षती	190	लोकसेवकाकडे संरक्षणसाठी अर्ज करण्यापासून एखाद्या व्यक्तीला परावृत्त करण्याकरीता नुकसान पोहोचवण्याचा धाक
226	कायदशीर अधिकार बजावण्यास किंवा वापरण्यास प्रतिबंध करण्यास सक्ती करण्यासाठी म्हणुन आत्महत्या करण्याचा प्रयत्न करणे (एक वर्ष साधा करावास किंवा द्रव्यदंडाची शिक्षा)	--	--
प्रकरण - चौदा खोटा पुरावा आणि सार्वजनिक न्यायाच्या विरोधी अपराध यांविषयी		प्रकरण - चौदा खोटा पुरावा आणि सार्वजनिक न्यायाच्या विरोधी अपराध यांविषयी (भा.दं.सं.)	
227	खोटा पुरावा देणे	191	खोटा पुरावा देणे
228	खोटा पुरावा रचणे	192	खोटा पुरावा रचणे
229	खोट्या पुराव्याबद्दल शिक्षा	193	खोट्या पुराव्याबद्दल शिक्षा
230	देहांतदंड अपराधाबद्दल दोषसिध्दी घडवून आणण्याच्या उद्देशाने खोटा पुरावा देणे किंवा रचणे	194	फाशी दिल्या जाणाऱ्या अपराधाबद्दल शिक्षा घडवून आणण्याच्या उद्देशाने खोटा पुरावा देणे किंवा रचणे
231	आजीवन कारावासाच्या किंवा कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेल्या अपराधबद्दल दोषसिध्दी घडवून आणण्याच्या उद्देशाने खोटा पुरावा देणे किंवा रचणे	195	आजन्म कारावासाच्या किंवा कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेल्या अपराधबद्दल दोषसिध्दी घडवून आणण्याच्या उद्देशाने खोटा पुरावा देणे किंवा रचणे
232	एखाद्या व्यक्तीला खोटा पुावा देण्यासाठी धमकी देणे	195-अ	एखाद्या व्यक्तीला खोटा पुावा देण्यासाठी धमकी देणे
233	खोटा असल्याचे माहीत असलेला पुरावा वापरणे	196	खोटा असल्याचे माहीत असलेला पुरावा वापरणे
234	खोटे प्रमाणपत्र देणे किंवा स्वाक्षरित करणे	197	खोटे प्रमाणपत्र देणे किंवा स्वाक्षरित करणे

235	खोटे असल्याचे माहीत असलेले प्रमाणपत्र खरे म्हणुन वापरणे	198	खोटे असल्याचे माहीत असलेले प्रमाणपत्र खरे म्हणुन वापरणे
236	जे अभिकथन कायद्याने पुरावा म्हणुन स्वीकार्य आहे त्यात केलेले खोटे कथन	199	जे अभिकथन कायद्याने पुरावा म्हणुन मान्य आहे त्यात केलेले खोटे कथन
237	असे अभिकथन खोटे असल्याचे माहीत असतांना ते खरे म्हणुन वापरणे	200	असे अभिकथन खोटे असल्याचे माहीत असतांना ते खरे म्हणुन वापरणे
238	अपराध्याला वाचवण्यासाठी अपराधाचा पुरावा नाहीसा होण्याची तजवीज करणे किंवा खोटी माहिती देणे	201	अपराध्याला वाचवण्यासाठी अपराधाचा पुरावा नाहीसा होण्याची तजवीज करणे किंवा खोटी माहिती देणे
239	अपराधाची माहिती देण्यास कायद्याने बांधील असलेलय व्यक्तीने माहिती देण्याचे उद्देशपूर्वक टाळणे	202	अपराधाची माहिती देण्यास कायद्याने बांधील असलेलय व्यक्तीने माहिती देण्याचे उद्देशपूर्वक टाळणे
240	घडलेल्या अपराधाबद्दल खोटी माहिती देणे	203	घडलेल्या अपराधाबद्दल खोटी माहिती देणे
241	कोणताही दस्तऐवज किंवा वीजकीय (इलेक्ट्रॉनिक) अभिलेख पुरावा म्हणुन हजर केला जाऊ नये यासाठी तो नष्ट करणे	204	कोणताही दस्तऐवज किंवा इलेक्ट्रॉनिक अभिलेख पुरावा म्हणुन हजर केला जाऊ नये यासाठी तो नष्ट करणे
242	दाव्यातील किंवा खटल्यातील कोणत्याही कृतीच्या किंवा कामकाजाच्या प्रयोजनार्थ तोतयेगिरी करणे	205	दाव्यातील किंवा खटल्यातील कोणत्याही कृतीच्या किंवा कामकाजाच्या प्रयोजनार्थ तोतयेगिरी करणे
243	समपहत म्हणुन किंवा हुकूमनाम्यातील अंमलबजावणी म्हणुन मालमत्तेचे अभिग्रहण होऊ नये यासाठी ती कपटीपणाने हलवणे किंवा लपविणे	206	अंमलबजावणी कामी मालमत्तेचे जप्ती होऊ नये यासाठी ती कपटीपणाने हलवणे किंवा लपविणे
244	समपहत म्हणुन किंवा हुकूमनाम्याची अंमलबाजवणी म्हणुन मालमत्तेचे अभिग्रहण होऊ नये यासाठी कपटीपणाने तिच्यावर दावा सांगणे	207	अंमलबजावणी कामी मालमत्तेचे जप्ती होऊ नये यासाठी ती कपटीपणाने तिच्यावर दावा सांगणे
245	देय नसलेल्य रकमेसाठी कपटीपणाने हुकूमनामा होऊ देणे	208	देय नसलेल्य रकमेपोटी कपटीपणाने हुकूमनामा होऊ देणे
246	अप्रामाणिकपणे न्यायालयात खोटा मागणी हक्क सांगणे	209	अप्रामाणिकपणे न्यायालयात खोटा मागणी हक्क सांगणे

247	देय नसलेल्या रकमेसाठी कपटीपणाने हुकूमनामा मिळविणे	210	देय नसलेल्या रकमेसाठी कपटीपणाने हुकूमनामा मिळविणे
248	क्षती पोचवण्याच्या उद्देशाने अपराधाचा खोटा दोषारोप करणे	211	नुकसान पोचवण्याच्या उद्देशाने अपराधाचा खोटा दोषारोप करणे
249	अपराध्याला आसरा देणे	212	अपराध्याला आसरा देणे
250	अपराध्याला शिक्षेपासुन वाचवण्यासाठी देणगी इत्यादी घेणे	213	अपराध्याला शिक्षेपासुन वाचवण्यासाठी देणगी इत्यादी घेणे
251	अपराध्याला शिक्षेपासुन वाचवण्याच्या प्रतिफलादाखल देणगी देऊ करणे किंवा मालमत्ता परत करणे	214	अपराध्याला शिक्षेपासुन वाचवण्याच्या मोबदल्यात देणगी देऊ करणे किंवा मालमत्ता परत करणे
252	चोरीला गेलेली मालमत्ता परत मिळवण्याच्या कामी मदत करण्याबद्दल देणगी घेणे, इत्यादी	215	चोरीला गेलेली मालमत्ता परत मिळवण्याच्या कामी मदत करण्याबद्दल देणगी घेणे, इत्यादी
253	हवालतीमधुन पळालेल्या किंवा ज्याच्या अटककेचा आदेश देण्यात आला आहे अशा अपराध्यास आसरा देणे	216	हवालतीमधुन पळालेल्या किंवा ज्याच्या अटककेचा आदेश देण्यात आला आहे अशा अपराध्यास आसरा देणे
254	लुटारू किंवा दरोडेखोर यांना आसरा दिल्याबद्दल दंड	216-अ	लुटारू किंवा दरोडेखोर यांना आसरा दिल्याबद्दल दंड
255	व्यक्तीला शिक्षेपासुन किंवा मालमत्तेला समपहरणापासुन वाचवण्याच्या उद्देशाने लोक सेवकाने कायद्याच्या निदेशाची अवज्ञा करणे	217	व्यक्तीला शिक्षेपासुन किंवा मालमत्तेच्या जप्तीपासुन वाचवण्याच्या उद्देशाने लोक सेवकाने कायद्याच्या निदेशाची अवज्ञा करणे
256	एखाद्या व्यक्तीला शिक्षेपासुन किंवा मालमत्तेला समपहरणापासुन वाचावण्याच्या उद्देशाने लोकसेवकाने चुकीच्या अभिलेखाची किंवा लेखाची मांडणी करणे		व्यक्तीला शिक्षेपासुन किंवा मालमत्तेच्या जप्तीपासुन वाचावण्याच्या उद्देशाने लोकसेवकाने चुकीच्या अभिलेखाची किंवा लेखाची मांडणी करणे
257	न्यायिक कार्यवाहीत लोक सेवकाने भ्रष्टतापुर्वक बेकायदा अहवाल देणे, इत्यादी	219	न्यायिक कार्यवाहीत लोक सेवकाने भ्रष्टतापुर्वक बेकायदा अहवाल देणे, इत्यादी
258	प्राधिकार असलेल्या व्यक्तीने आपण बेकायदा वागत असल्याचे माहित असतांना न्यायचौकशीसाठी सुपूर्द करणे किंवा बंदिवासात पाठवणे	220	अधिकार असलेल्या व्यक्तीने आपण बेकायदा वागत असल्याचे माहित असतांना न्यायचौकशीसाठी सुपूर्द करणे किंवा बंदिवासात पाठवणे

259	अटक करण्यास बंध असलेल्या लोकसेवकाने अटक करण्याचे उद्देशपूर्वक टाळणे	221	अटक करण्यास बंध असलेल्या लोकसेवकाने अटक करण्याचे उद्देशपूर्वक टाळणे
260	शिक्षादेशाधीन असलेल्या किंवा कायदेशीरपणे हवालतीत पाठवलेल्या व्यक्तीला अटक करण्यास बांधील असलेल्या लोकसेवकाने अटक करण्याचे उद्देशपूर्वक टाळणे	222	लोकसेवकाने उद्देशपूर्वक अटक करण्याचे टाळणे जर असा इसम शिक्षा भोगित असेल अगर तो त्याच्या ताब्यात दिलेला असेल
261	लोकसेवकाने निष्काळजीपणाने बंदिवासातून किंवा हवालतीमधमन पळून जाऊ देणे	223	लोकसेवकाने हयगयीने बंदिवासातून किंवा हवालतीमधमन पळून जाऊ देणे
262	एखाद्या व्यक्तीने आपल्या कायदेशीर अटकेला प्रतिकार किंवा अटकाव करणे	224	एखाद्या व्यक्तीने आपल्या कायदेशीर अटकेला प्रतिकार किंवा अटकाव करणे
263	दुसऱ्या व्यक्तीच्या कायदेशीर अटकेला प्रतिकार किंवा अटकाव करणे	225	दुसऱ्या व्यक्तीच्या कायदेशीर अटकेला प्रतिकार किंवा अटकाव करणे
264	ज्यांसाठी अन्यथा तरतूद केलेली नाही अशा प्रकरणात, लोक सेवकाने अटक करण्याचे टाळणे किंवा पळून जाऊ देणे	225-अ	ज्यांसाठी अन्यथा तरतूद केलेली नाही अशा प्रकरणात, लोक सेवकाने अटक करण्याचे टाळणे किंवा पळून जाऊ देणे
265	ज्यांसाठी अन्यथा तरतूद केलेली नाही अशा प्रकरणात कायदेशीर अटकेला प्रतिकार करणे किंवा पळून जाणे किंवा अवैधपणे सुटका करणे	225-ब	ज्यांसाठी अन्यथा तरतूद केलेली नाही अशा प्रकरणात कायदेशीर अटकेला प्रतिकार करणे किंवा पळून जाणे किंवा बेकायदेशीरपणे सुटका करणे
266	शिक्षा-माफीच्या शर्तीचा भंग	227	शिक्षामाफीच्या शर्तीचा भंग
267	न्यायिक कार्यवहीत पीठासीन असलेल्या लोकसेवकाचा उद्देशपूर्वक अपमान करणे किंवा त्याच्या कामात व्यत्यय आणणे	228	न्यायिक कार्यवहीत पीठासीन असलेल्या लोकसेवकाचा उद्देशपूर्वक अपमान करणे किंवा त्याच्या कामात व्यत्यय आणणे
268	न्यायसहायकाची बतावणी करून तोतयेगिरी करणे	229	ज्युरी सदस्याची किंवा असेसर म्हणुन (न्यायसहाय्यक) बतवणी करून तोतयेगिरी करणे
269	जमानपत्रावर किंवा बंधपत्रावर मुक्त केलेल्या व्यक्तीने न्यायालयात उपस्थित राहण्यास कसूर करणे	229-अ	जमानपत्रावर किंवा बंधपत्रावर मुक्त केलेल्या व्यक्तीने न्यायालयात उपस्थित राहण्यास कसूर करणे

प्रकरण - पंधरा सार्वजनिक आरोग्य, सुरक्षितता, सोय, सभ्यता व नितीमत्ता यांना बाधक अशा अपराधांविषयी		प्रकरण - चौदा सार्वजनिक आरोग्य, सुरक्षितता, सोय, सभ्यता व नितीमत्ता यांना बाधक अशा अपराधांविषयी (भा.दं.सं)	
270	सार्वजनिक उपद्रव	268	सार्वजनिक उपद्रव
271	जिवीतास धोकादायक असलेल्या रोगाचा संसर्ग पसरवण्याचा संभव असलेली निष्काळजीपणाची कृती	269	जिवीतास धोकादायक असलेल्या रोगाचा संसर्ग पसरवण्याचा संभव असलेली निष्काळजीपणाची कृती
272	जिवीतास धोकादायक असलेल्या रोगाचा संसर्ग पसरवण्याचा संभव असलेली घातकी कृती	270	जिवीतास धोकादायक असलेल्या रोगाचा संसर्ग पसरवण्याचा संभव असलेली घातकी कृती
273	पृथकवासाच्या नियमाची अवज्ञा	271	पृथकवासाच्या नियमाची अवज्ञा
274	विक्रीसाठी असलेल्या खाद्यपदार्थात किंवा पेयात भेसळ करणे	272	विक्रीसाठी असलेल्या खाद्यपदार्थात किंवा पेयात भेसळ करणे
275	अपायकारक खाद्यपदार्थाची किंवा पेयाची विक्री	273	अपायकारक खाद्यपदार्थाची किंवा पेयाची विक्री
276	औषधी द्रव्यामध्ये भेसळ	274	औषधी द्रव्यामध्ये भेसळ
277	भेसळयुक्त औषधिद्रव्यांची विक्री	275	भेसळयुक्त औषधिद्रव्यांची विक्री
278	एखादे औषधिद्रव्य वेगळे औषधिद्रव्य किंवा सिध्दपदार्थ म्हणुन विकणे	276	एखादे औषधिद्रव्य वेगळे औषधिद्रव्य किंवा सिध्दपदार्थ म्हणुन विकणे
279	सार्वजनिक झऱ्याचे किंवा जलाशयाचे पाणी घाण करणे	277	सार्वजनिक झऱ्याचे किंवा जलाशयाचे पाणी घाण करणे
280	वातावरण आरोग्यास अपायकारक करणे	278	वातावरण आरोग्यास अपायकारक करणे
281	सार्वजनिक रस्त्यावर बेदरकारणे वाहन हाकणे किंवा सवारी करणे	279	सार्वजनिक रस्त्यावर बेदरकारणे वाहन हाकणे किंवा सवारी करणे
282	जलयान बेदरकारपणे चालविणे	280	जलयान बेदरकारपणे चालविणे
283	फसवा प्रकाश, चिन्ह किंवा बोया दाखविणे	281	फसवा प्रकाश, चिन्ह किंवा बोया दाखविणे
284	भाडे घेऊन एखाद्या व्यक्तीला असुरक्षित किंवा जादा बोजा लादलेल्या जलयानामधुन जलमार्गे नेणे	282	भाडे घेऊन एखाद्या व्यक्तीला असुरक्षित अगर जादा बोजा लादलेल्या जलयानामधुन जलमार्गे नेणे
285	सार्वजनिक रस्त्यातील किंवा नौकनयन मार्गातील धोका किंवा अटकाव	283	सार्वजनिक रस्त्यातील किंवा नौकनयन मार्गातील धोका किंवा अटकाव

286	विषारी पदार्थाबाबत निष्काळजीपणाचे वर्तन	284	विषारी पदार्थाबाबत हयगयीचे वर्तन
287	आग किंवा ज्वालाग्राही पदार्थ यांच्याबाबत निष्काळजीपणाचे वर्तन	285	आग अगर ज्वालाग्राही पदार्थ यांच्याबाबत हयगयीचे वर्तन
288	स्पोटक पदार्थाच्या बाबतीत निष्काळजीपणाचे वर्तन	286	स्पोटक पदार्थाच्या बाबतीत हयगयीचे वर्तन
289	यंत्रसामग्रीबाबत निष्काळजीपणे वर्तन	287	यंत्रसामग्रीबाबत हयगयीचे वर्तन
290	इमारात पाडण्याबाबत दुरुस्त करण्याबाबत किंवा बांधण्याबाबत निष्काळजीपणे वर्तन इत्यादी	288	इमारात पाडण्याबाबत दुरुस्त करण्याबाबत किंवा बांधण्याबाबत हयगयीचे वर्तन इत्यादी
291	प्राण्याबाबत निष्काळजीपणाचे वर्तन	289	प्राण्याबाबत हयगयीचे वर्तन
292	ज्यांबाबत अन्यथा तरतूद केलेली नाही त्या प्रकरणी सार्वजनिक उपद्रवाबद्दल शिक्षा	290	ज्यांबाबत अन्यथा उपबंध केलेली नाही त्या प्रकरणी सार्वजनिक उपद्रवाबद्दल शिक्षा
293	उपद्रव थांबविण्याबाबतच्या आदेशानंतरही तो चालु ठेवणे	291	उपद्रव थांबविण्याबाबतच्या आदेशानंतरही तो चालु ठेवणे
294	अश्लील पुस्तके इत्यादीची विक्री वगैरे	292	अश्लील पुस्तके इत्यादीची विक्री वगैरे
295	अश्लील वस्तु बालकाला विकणे	293	अश्लील वस्तु तरुण व्यक्तीला विकणे
296	अश्लील कृती व गाणी	294	अश्लील कृती व गाणी
297	लॉटरी कार्यालय ठेवणे	294-अ	लॉटरी कार्यालय ठेवणे
प्रकरण - सोळा धर्मासंबंधीच्या अपराधांविषयी		प्रकरण - पंधरा धर्मासंबंधीच्या अपराधांविषयी (भा.दं.सं)	
298	कोणत्याही वर्गाच्या धर्माचा अपमान करण्याच्या उद्देशाने उपासनास्थानाचे नुकसान करणे अगर ते अपवित्र करणे	295	कोणत्याही वर्गाच्या धर्माचा अपमान करण्याच्या उद्देशाने उपासनास्थानाचे नुकसान करणे अगर ते अपवित्र करणे
299	कोणत्याही वर्गाच्या धर्माचा किंवा धार्मिक श्रद्धांचा अपमान करून धार्मिक भावनांवर अत्याचार करण्याच्या उद्देशाने बुध्दीपुरस्कर व दृष्ट उद्देशाने कृती करणे	295-अ	कोणत्याही वर्गाच्या धर्माचा किंवा धार्मिक श्रद्धांचा अपमान करून धार्मिक भावनांवर अत्याचार करण्याच्या उद्देशाने बुध्दीपुरस्कर व दृष्ट उद्देशाने कृती करणे
300	धार्मिक जमावास व्यत्यय आणणे	296	धार्मिक जमावास व्यत्यय आणणे
301	दफनाच्या जागी, इत्यादी ठिकाणी अतिक्रमण	297	पुरण्याच्या जागी इत्यादी ठिकाणी अतिक्रमण
302	कोणत्याही व्यक्तीच्या धार्मिक भावना दुखावण्याच्या बुध्दीपुरस्कर उद्देशाने शब्द उच्चारणे इत्यादी	298	धार्मिक भावना दुखावण्याच्या बुध्दीपुरस्कर उद्देशाने शब्द उच्चारणे इत्यादी

प्रकरण - सतरा मालमत्तेच्या विरोधी अपराधांविषयी चोरी विषयी		प्रकरण - सतरा मालमत्तेच्या विरोधी अपराधांविषयी (भा.दं.सं.)	
303(1)	चोरी	378	चोरी
303(2)	चोरी	379	चोरीबद्दल शिक्षा
304	हिसकावुन घेणे (चैन स्नॅचिंग हा प्रकार नव्याने समाविष्ट केला असुन यास तीन वर्ष शिक्षेची तरतुद यात केली आहे.)	--	--
305	राहते घर किंवा वाहतूकीची साधन किंवा उपासना स्थळ इत्यादींतील चोरी	380	राहते घर इत्यादींतील चोरी
306	कारकुनाने किंचा चाकराने मालकाच्या कब्जातील मालमत्तेची चोरी करणे	381	कारकुनाने किंचा चाकराने मालकाच्या कब्जातील मालमत्तेची चोरी करणे
307	चोरी करण्यासाठी मृत्यु, दुखापत किंवा निरोध घडवुन आणण्याची पुर्वतयारी करुन चोरी करणे	382	चोरी करण्यासाठी मृत्यु, दुखापत किंवा निरोध घडवुन आणण्याची पुर्वतयारी करुन चोरी करणे
बलादग्रहणाविषयी			
308(1)	बलादग्रहण	383	बलादग्रहण
308(2)	बलादग्रहण	384	बलादग्रहणाबद्दल शिक्षा
308(3)	बलादग्रहण	385	बलादग्रहण करण्यासाठी एखाद्या व्यक्तीला क्षती पाहोचवण्याची भीती घालणे
308(4)	बलादग्रहण	387	बलादग्रहण करण्यासाठी एखाद्या व्यक्तीला मृत्यु किंवा जबर दुखापत यांची भीती घालणे
308(5)	बलादग्रहण	386	एखाद्या व्यक्तीस मृत्यु किंवा जबर दुखापत यांची भीती घालुन बदलादग्रहण करणे
308(6)	बलादग्रहण	388	मृत्यु किंवा आजन्म कारावास इत्यादी शिक्षांस पात्र अशा अपराधाचा आरोप करण्याची धमकी देऊन बलादग्रहण करणे
308(7)	बलादग्रहण	389	बलादग्रहण करण्यासाठी एखाद्या व्यक्तीला तिने अपराध केल्याचा आरोप करण्याची भीती घालणे

जबरी चोरी व दरोडा याविषयी			
309 (1)(2)(3)	जबरी चोरी	390	जबरी चोरी
309 (4)	जबरी चोरी	392	जबरी चोरीबद्दल शिक्षा
309 (5)	जबरी चोरी	393	जबरी चोरी करण्याचा प्रयत्न करणे
309 (6)	जबरी चोरी	394	जबरी चोरी करतांना इच्छापूर्वक दुखापत करणे
310	दरोडा	391	दरोडा
310 (2)	दरोडा	395	दरोड्याबद्दल शिक्षा
310 (3)	दरोडा	396	खुनासहित दरोडा
310 (4)	दरोडा	399	दरोडा घालण्याची पुर्वतयारी करणे
310 (5)	दरोडा	402	दरोडा घालण्यासाठी एकत्र जमणे
310 (6)	दरोडा	400	दरोडेखोरांच्या टोळीपैकी असल्यास शिक्षा
311	मृत्यु किंवा जबद दुखापत घडवून आणण्याच्या प्रयत्नांसहित जबरी चोरी किंवा दरोडा	397	मृत्यु किंवा जबद दुखापत घडवून आणण्याच्या प्रयत्नांसहित जबरी चोरी किंवा दरोडा
312	प्राणघातक हत्यारानिशी सज्ज असतांना जबरी चोरी करण्याचा किंवा दरोडा घालण्याचा प्रयत्न करणे	398	प्राणघातक हत्यारानिशी सज्ज असतांना जबरी चोरी करण्याचा किंवा दरोडा घालण्याचा प्रयत्न करणे
313	चोरांच्या, दरोडेखोरांच्या इत्यादी टोळीपैकी असल्यास शिक्षा	401	चोरांच्या, दरोडेखोरांच्या इत्यादी टोळीपैकी असल्यास शिक्षा
मालमत्तेच्या फौजदारीपात्र अपहाराविषयी			
314	मालमत्तेचा अप्रामाणिक अपहार	403	मालमत्तेचा अप्रामाणिक अपहार
315	मृत व्यक्तीच्या मृत्युसमयी तिच्या कब्जात असलेल्या मालमत्तेचा अप्रामाणिकपणे अपहार	404	मृत व्यक्तीच्या मृत्युसमयी तिच्या कब्जात असलेल्या मालमत्तेचा अप्रामाणिकपणे अपहार
फौजदारीपात्र न्यासभंगाविषयी			
316(1)	फौजदारी पात्र न्यासभंग	405	फौजदारी पात्र न्यासभंग
316(2)	फौजदारी पात्र न्यासभंग	406	फौजदारीपात्र न्यासभंगाबद्दल शिक्षा
316(3)	फौजदारी पात्र न्यासभंग	407	परिवाहक, इत्यादींनी केलेला फौजदारी न्यासभंग
316(4)	फौजदारी पात्र न्यासभंग	408	कारकुनाने किंवा चाकराने केलेला फौजदारीपात्र न्यासभंग
316(5)	फौजदारी पात्र न्यासभंग	409	लोकसेवकाने, अथवा बँक व्यवसायी, किंवा अभिकर्ता याने केलेला फौजदारीपात्र न्यासभंग

चोरीची मालमत्ता स्वीकारण्याविषयी			
317(1)	चोरीची मालमत्ता	410	चोरीची मालमत्ता
317(2)	चोरीची मालमत्ता	411	अप्रामाणिकपणे चोरीची मालमत्ता स्वीकारणे
317(3)	चोरीची मालमत्ता	412	दरोडा घालताना चोरलेली मालमत्ता अप्रामाणिकपणे स्वीकारणे
317(4)	चोरीची मालमत्ता	413	चोरीच्या मालमत्तेचा नित्यशः व्यवहार करणे
317(5)	चोरीची मालमत्ता	414	चोरीची मालमत्ता लपवून ठेवण्याच्या कामी साह्य करणे
ठकवणूकीविषयी			
318(1)	ठकवणूक	415	ठकवणूक
318(2)	ठकवणूक	417	ठकवणूक करण्याबद्दल शिक्षा
318(3)	ठकवणूक	418	जिच्या हितसंबंधाचे संरक्षण करणस अपराधी बध्द आहे अशा व्यक्तीला परिणामी गैरहानी पोहोचू शकेल अशा जाणिवेने ठकवणूक
318(4)	ठकवणूक	420	ठकवणूक करणे आणि मालमत्तेची सुपूर्तगी करण्यास अप्रामाणिकपणाने प्रवृत्त करणे
319(1)	तोतयेगिरी करुन ठकवणूक	416	तोतयेगिरी करून ठकवणूक
319(2)	तोतयेगिरी करुन ठकवणूक	419	तोतयेगिरी करून ठकवणूक करण्याबद्दल शिक्षा
मालमत्तेचे कपटपूर्ण विलेख आणि विल्हेवाटी याविषयी			
320	मालमत्तेची धनकोमध्ये विभागणी होण्यास प्रतिबंध करण्यासाठी ती अप्रामाणिकपणाने किंवा कपटीपणाने हलविणे किंवा लपविणे	421	मालमत्तेची धनकोमध्ये विभागणी होण्यास प्रतिबंध करण्यासाठी ती अप्रामाणिकपणाने किंवा कपटीपणाने हलविणे किंवा लपविणे
321	धनकोंना ऋण उपलब्ध होऊ देण्यास अप्रामाणिकपणाने किंवा कपटीपणाने प्रतिबंध करणे	422	धनकोंना ऋण उपलब्ध होऊ देण्यास अप्रामाणिकपणाने किंवा कपटीपणाने प्रतिबंध करणे
322	प्रतिफलाबाबतचे खोटे कथन अंतर्भूत असणारे हस्तांतरणपत्र अप्रामाणिक पणाने किंवा कपटीपणाने निष्पादित करणे	423	प्रतिफलाबाबतचे खोटे कथन अंतर्भूत असणारे हस्तांतरणपत्र अप्रामाणिक पणाने किंवा कपटीपणाने निष्पादित करणे

323	मालमत्ता अप्रामाणिकपणाने किंवा कपटीपणाने हलविणे किंवा लपवून ठेवेण	424	मालमत्ता अप्रामाणिकपणाने किंवा कपटीपणाने हलविणे किंवा लपवून ठेवेण
आगळिकीविषयी			
324 (1)	आगळिक	425	आगळिक
324 (2)	आगळिक	426	आगळिकीबद्दल शिक्षा
324 (3)	आगळिक (सरकारी किंवा स्थानिक प्राधिकरणाच्या मालमत्तेचे नुकसान केल्यास एक वर्ष कारावास किंवा द्रव्यदंड किंवा दोन्ही शिक्षा)	--	--
324 (4)(5)	आगळिक	427	पन्नास रुपये इतक्या रकमेचे नुकसान करून आगळिक करणे
324 (6)	आगळिक	440	मृत्यु किंवा दुखापत घडवून आणण्याची पूर्वतयारी करून केलेली आगळिक
325	जनावरास ठार मारून किंवा विकलांग करून आगळिक करणे	428	दहा रुपये किमतीच्या जनावरास ठार मारून किंवा विकलांग करून आगळिक करणे
325	जनावरास ठार मारून किंवा विकलांग करून आगळिक करणे	429	कितीही किमतीची गुरेढोरे इत्यादींना किंवा पन्नास रुपये किमतीच्या जनावरास ठार मारून किंवा विकलांग करून आगळिक करणे
326(क)	इजा, जलमयता, विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ इत्यादीद्वारे आगळिक करणे	430	पाटबंधाऱ्याच्या कामाची खराबी करून गैरपणे पाण्याची दिशा बदलून आगळिक करणे
326(ख)	इजा, जलमयता, विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ इत्यादीद्वारे आगळिक करणे	431	सार्वजनिक रस्ता, पूल, नदी किंवा कालवा याची खरागी करून आगळिक करणे
326(ग)	इजा, जलमयता, विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ इत्यादीद्वारे आगळिक करणे	432	सार्वजनिक निचरा गटारे नुकसानकारक होईल अशा प्रकारे भरून वाहू देऊन किंवा त्यात अडथळा निर्माण करून आगळिक करणे
326(घ)	इजा, जलमयता, विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ इत्यादीद्वारे आगळिक करणे	433	दीपगृह किंवा सागरी धोक्याची निशाणी नष्ट करून ती हलवून किंवा त्याची उपयुक्तता कमी करून आगळिक करणे
326(ड)	इजा, जलमयता, विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ इत्यादीद्वारे आगळिक करणे	434	सार्वजनिक प्राधिकरणाने लावलेले सीमाचिन्ह नष्ट करून ती हलवून इत्यादी प्रकारे आगळिक करणे

326(च)	इजा, जलमयता, विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ इत्यादीद्वारे आगळीक करणे	435	शंभर रुपयांच्या मार्यादेपर्यंत अथवा (शेतलामाच्या बाबतीत) दहा रुपयांच्या मार्यादेपर्यंत नुकसान करण्याच्या उद्देशाने विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ याद्वारे आगळीक करणे
326(छ)	इजा, जलमयता, विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ इत्यादीद्वारे आगळीक करणे	436	घर इत्यादी नष्ट करण्याच्या उद्देशाने किंवा स्फोटक पदार्थ याद्वारे आगळीक करणे
327(1)	एखादी रेल्वे, विमान, मजली जलयान किंवा वीस टन ओझे भरलेले जलयान नष्ट करण्याच्या अथवा असुरक्षित करण्याच्या उद्देशाने आगळीक करणे	437	मजली जलयान किंवा वीस टन ओझे भरलेले जलयान नष्ट करण्याच्या अथवा असुरक्षित करण्याच्या उद्देशाने आगळीक करणे
327(2)	एखादी रेल्वे, विमान, मजली जलयान किंवा वीस टन ओझे भरलेले जलयान नष्ट करण्याच्या अथवा असुरक्षित करण्याच्या उद्देशाने आगळीक करणे	438	विस्तव किंवा स्फोटक पदार्थ याद्वारे केलेल्या कलम 437 मध्ये वर्णन केलेल्या आगळीकीबद्दल शिक्षा
328	चोरी इत्यादी करण्याच्या उद्देशाने जलयान उथळ पाणी असलेल्या जमिनीत किंवा किनाऱ्यावर उद्देशपूर्वक घुसवण्याबद्दल शिक्षा	439	चोरी इत्यादी करण्याच्या उद्देशाने जलयान उथळ पाणी असलेल्या जमिनीत किंवा किनाऱ्यावर उद्देशपूर्वक घुसवण्याबद्दल शिक्षा
फौजदारीपात्र अतिक्रमणाविषयी			
329(1)	फौजदारीपात्र अतिक्रमण	441	फौजदारीपात्र अतिक्रमण
329(2)	फौजदारीपात्र अतिक्रमण	442	गृह अतिक्रमण करणे
329(3)	फौजदारीपात्र अतिक्रमण	447	फौजदारी अतिक्रमणाबद्दल शिक्षा
329(4)	फौजदारीपात्र अतिक्रमण	428	गृह-अतिक्रमणाबद्दल शिक्षा
330(1)	गृह-अतिक्रमण आणि घरफोडी	443	चोरटे गृह-अतिक्रमण
330(2)	गृह-अतिक्रमण आणि घरफोडी	445	घरफोडी
331(1)	गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा	453	चोरट्या गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा
331(2)	गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा	456	रात्रीच्या वेळी केलेल्या चोरट्या गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा
331(3)	गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा	454	कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्यासाठी चोरटे गृह-अतिक्रमण किंवा घरफोडी

331(4)	गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा	457	कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्यासाठी रात्रीच्या वेळी चोरटे गृह-अतिक्रमण किंवा घरफोडी
331(5)	गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा	455	दुखापत, हमला किंवा गैरनिरोध करण्याची पूर्वतयारी करून नंतर चोरटे गृह अतिक्रमण किंवा घरफोडी
331(6)	गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा	458	दुखापत, हमला किंवा गैरनिरोध करण्याची पूर्वतयारी करून नंतर रात्रीच्या वेळी चोरटे गृह अतिक्रमण किंवा घरफोडी
331(7)	गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा	459	चोरटे गृह अतिक्रमण किंवा घरफोडी करतांना जबर दुखापत करणे
331(8)	गृह-अतिक्रमणाबद्दल किंवा घरफोडीबद्दल शिक्षा	460	रात्रीच्या वेळी चोरटे गृह अतिक्रमण किंवा घरफोडी करण्यात संयुक्तपणे निबुद्ध असेलेल्यापैकी एका व्यक्तीने मृत्यू घडवून आणल्यास किंवा जबर दुखापत केल्यास त्याबाबतीत सर्व व्यक्ती शिक्षापात्र
332(अ)	अपराध करण्यासाठी गृहअतिक्रमण	449	मृत्यूच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्यासाठी गृह-अतिक्रमण
332(ब)	अपराध करण्यासाठी गृहअतिक्रमण	450	आजन्म कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्यासाठी गृह-अतिक्रमण
332(क)	अपराध करण्यासाठी गृहअतिक्रमण	451	कारावासच्या शिक्षेस पात्र असलेला अपराध करण्यासाठी गृह अतिक्रमण
333	दुखापत, हमला किंवा गैर निरोध करण्याची पुर्वतयारी करून नंतर गृह-अतिक्रमण	452	दुखापत, हमला किंवा गैर निरोध करण्याची पुर्वतयारी करून नंतर गृह-अतिक्रमण
334(1)	आतमध्ये मालमत्ता असलेले पात्र अप्रामाणिकपणे फोडून उघडणे	461	आतमध्ये मालमत्ता असलेले पात्र अप्रामाणिकपणे फोडून उघडणे
334(2)	आतमध्ये मालमत्ता असलेले पात्र अप्रामाणिकपणे फोडून उघडणे	462	जिच्याकडे अभिरक्षेचे काम सोपविले आहे त्या व्यक्तीने असा अपराध केला असता त्याबद्दल शिक्षा

प्रकरण - आठरा दस्तऐवज आणि स्वामित्व - चिन्हे यासंबंधीच्या अपराधांविषयी		प्रकरण - आठरा दस्तऐवज आणि स्वामित्व - चिन्हे यासंबंधीच्या अपराधांविषयी (भा.दं.सं.)	
335	खोटा दस्तऐवज तयार करणे	364	खोटा दस्तऐवज तयार करणे
336(1)	बनावटीकरण	463	बनावटीकरण
336(2)	बनावटीकरण	465	बनावटीकरणाबद्दल शिक्षा
336(3)	बनावटीकरण	468	ठकवणूक करण्यासाठी बनावटीकरण
336(4)	बनावटीकरण	469	लौकिकास बाधा आणण्याकरिता बनावटीकरण
337	न्यायालयीन अभिलेख किंवा सार्वजनिक नोंदपुस्तक इत्यादींचे बनावटीकरण	466	न्यायालयीन अभिलेख किंवा सार्वजनिक नोंदपुस्तक इत्यादींचे बनावटीकरण
338	मुल्यवान रोखा, मृतुपत्र इत्यादींचे बनावटीकरण	467	मुल्यवान रोखा, मृतुपत्र इत्यादींचे बनावटीकरण
339	कलम 337 किंवा कलम 338 मध्ये वर्णन केलेला दस्तऐवज तो बनावट असल्याचे माहीत असतांना तो खरा म्हणुन वापरण्याच्या उद्देशाने कब्जात बाळगणे	474	कलम 466 किंवा कलम 467 मध्ये वर्णन केलेला दस्तऐवज तो बनावट असल्याचे माहीत असतांना तो खरा म्हणुन वापरण्याच्या उद्देशाने कब्जात बाळगणे
340(1)	बनावट दस्तऐवज किंवा वीजकीय (इलेक्ट्रॉनिक) अभिलेख आणि तो खरा म्हणुन वापरणे	470	बनावट दस्तऐवज
340(2)	बनावट दस्तऐवज किंवा वीजकीय (इलेक्ट्रॉनिक) अभिलेख आणि तो खरा म्हणुन वापरणे	471	बनावट दस्तऐवज किंवा वीजकीय (इलेक्ट्रॉनिक) अभिलेख आणि तो खरा म्हणुन वापरणे
341(1)	कलम 338 अन्वये शिक्षापत्र असलेले बनावटीकरण करण्याच्या उद्देशाने नकली मोहोर इत्यादी बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे	472	कलम 467 अन्वये शिक्षापत्र असलेले बनावटीकरण करण्याच्या उद्देशाने नकली मोहोर इत्यादी बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे
341(2)	कलम 338 अन्वये शिक्षापत्र असलेले बनावटीकरण करण्याच्या उद्देशाने नकली मोहोर इत्यादी बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे	473	अन्यथा शिक्षापत्रा असलेले बनावटीकरण करण्याच्या उद्देशाने नकली मोहोर, इत्यादी बनवणे किंवा कब्जात बाळगणे

341 (3)/(4)	कलम 338 अन्वये शिक्षापात्र असलेले बनावटीकरण करण्याच्या उद्देशाने नकली मोहोर इत्यादी बनविणे किंवा कब्जात बाळगणे (नकली असल्याचे माहित असुनही जवळ बाळगले तर तीन वर्ष कारावास किंवा द्रव्यदंडाची शिक्षा)	--	--
342(1)	कलम 338 मध्ये वर्णन केलेले दस्तऐवज अधिप्रमाणित करण्यासाठी वापरले जाणारे बोधचित्र किंवा चिन्ह नकली तयार करणे किंवा अशी नकली चिन्हाने अंकित सामग्री कब्जात बाळगणे	475	कलम 467 मध्ये वर्णन केलेले दस्तऐवज अधिप्रमाणित करण्यासाठी वापरले जाणारे बोधचित्र किंवा चिन्ह नकली तयार करणे किंवा अशी नकली चिन्हाने अंकित सामग्री कब्जात बाळगणे
342(2)	कलम 338 मध्ये वर्णन केलेले दस्तऐवज अधिप्रमाणित करण्यासाठी वापरले जाणारे बोधचित्र किंवा चिन्ह नकली तयार करणे किंवा अशी नकली चिन्हाने अंकित सामग्री कब्जात बाळगणे	476	कलम 467 मध्ये वर्णन केलेल्याहुन अन्य दस्तऐवज अधिप्रमाणित करण्यासाठी वापरले जाणारे बोधचित्र किंवा चिन्ह नकली तयार करणे किंवा अशी नकली चिन्हाने अंकित सामग्री कब्जात बाळगणे
343	कपटीपणाने मृत्युपत्र, दत्तक घेण्यासंबंधीचे प्राधिकारपत्र किंवा मुल्यवान रोखा खोडून रद्द करणे, तो नष्ट करणे	477	कपटीपणाने मृत्युपत्र, दत्तक घेण्यासंबंधीचे प्राधिकारपत्र किंवा मुल्यवान रोखा खोडून रद्द करणे, तो नष्ट करणे
344	खोटे हिशेब तयार करणे	477-अ	खोटे हिशेब तयार करणे
स्वामित्व चिन्ह यांविषयी			
345(1)	स्वामित्व चिन्ह	479	स्वामित्व चिन्ह
345(2)	स्वामित्व चिन्ह	481	खोटे स्वामित्व चिन्ह वापरणे
345(3)	स्वामित्व चिन्ह	482	खोटे स्वामित्व चिन्ह वापरण्याबद्दल शिक्षा
346	क्षती पोचण्याच्या उद्देशाने स्वामित्व चिन्हाबाबत गैरफेर करणे	489	क्षती पोचण्याच्या उद्देशाने स्वामित्व चिन्हाबाबत गैरफेर करणे
347(1)	स्वामित्व चिन्ह नकली तयार करणे	483	दुसऱ्याने वापरले असेल असे स्वामित्व चिन्ह नकली तयार करणे
347(2)	स्वामित्व चिन्ह नकली तयार करणे	484	लोकसेवकाने वापरलेले चिन्ह नकली तयार करणे

348	स्वामित्व चिन्ह नकली तयार करण्यासाठी कोणतेही साधन बनवणे किंवा कब्जात बाळगणे	485	स्वामित्व चिन्ह नकली तयार करण्यासाठी कोणतेही साधन बनवणे किंवा कब्जात बाळगणे
349	नकली स्वामित्व चिन्हाने अंकित असलेला माल विकणे	486	नकली स्वामित्व चिन्हाने अंकित असलेला माल विकणे
350(1)	ज्याच्या आत माल आहे अशा कोणत्याही पत्रावर खोटे चिन्ह करणे	487	ज्याच्या आत माल आहे अशा कोणत्याही पत्रावर खोटे चिन्ह करणे
350(2)	ज्याच्या आत माल आहे अशा कोणत्याही पत्रावर खोटे चिन्ह करणे	488	अशा कोणत्याही खोट्या चिन्हांचा उपयोग करण्याबद्दल शिक्षा
प्रकरण - एकोणीस		प्रकरण - बावीस	
फौजदारीपात्र धाकदपटशा करणे, अपमान करणे, त्रास दणे, अब्रुनुकसानी इत्यादी यांविषयी		फौजदारीपात्र धाकदपटशा करणे, अपमान करणे, त्रास दणे, अब्रुनुकसानी इत्यादी यांविषयी (भा.दं.सं.)	
351(1)	फौजदारीपात्र धाकदपटशा	503	फौजदारीपात्र धाकदपटशा
351(2)/(3)	फौजदारीपात्र धाकदपटशा	506	फौजदारीपात्र धाकदपटशाबद्दल शिक्षा
351(4)	फौजदारीपात्र धाकदपटशा	507	निनावी संदेशाव्दारे फौजदारीपात्र धाकदपटशा
352	शांतताभंग घडवून आणण्याच्या उद्देशाने अपमान करणे	504	शांतताभंग घडवून आणण्याच्या उद्देशाने अपमान करणे
353	सार्वजनिक आगळीक होण्यासा साधक अशी विधाने	505	सार्वजनिक आगळीक होण्यास साधक अशी विधाने
354	एखादी व्यक्ती दैवी प्रकोपाचा विषय होईलअसा तीचा समज करून देऊन घडवलेली कृती	508	एखादी व्यक्ती दैवी प्रकोपाचा विषय होईलअसा तीचा समज करून देऊन घडवलेली कृती
355	नशापाणी केलेल्या व्यक्तीने सार्वजनिक ठिकाणी केलेले गैरवर्तन	510	नशापाणी केलेल्या व्यक्तीने सार्वजनिक ठिकाणी केलेले गैरवर्तन
अब्रुनुकसानिविषयी		प्रकरण - एकवीस	
अब्रुनुकसानिविषयी		अब्रुनुकसानिविषयी (भा.दं.सं.)	
356(1)	अब्रुनुकसानी	499	अब्रुनुकसानी
356(2)	अब्रुनुकसानी	500	अब्रुनुकसानीबद्दल शिक्षा
356(4)	अब्रुनुकसानी	502	अब्रुनुकसानीकारक साहित्य अंतर्भूत असलेला छापील किंवा कोरीव पदार्थ विकणे

असाहय्य व्यक्तीची देखभाल करणे व तिच्या गरजा पुरवणे याबाबतच्या संविदेचा भंग		असाहय्य व्यक्तीची देखभाल करणे व तिच्या गरजा पुरवणे याबाबतच्या संविदेचा भंग	
357	असाहय्य व्यक्तीची देखभाल करणे व तिच्या गरजा पुरवणे याबाबतच्या संविदेचा भंग	491	असाहय्य व्यक्तीची देखभाल करणे व तिच्या गरजा पुरवणे याबाबतच्या संविदेचा भंग
358	निरन व व्यावृत्ती (या कलमन्वये भारतीय दंड संहिता 1860 चा 45 निरसीत करण्यात येत आहे परंतु तिचा या कलमामध्ये समाविष्ट केलेल्या बाबींवर परीणाम करणार नाही)		